

Lapunk mai száma 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
17-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 116. SZÁM

DEBRECEN, 1932. MÁJUS 25. SZERDA.

ARA: 10 FILLER

Gróf Bethlen István Debrecenben meg- jelölte a gazdasági kibontakozás irányait

Nagy beszédben foglalkozott a gazdasági helyzettel, a segítség módozataival, nyilatkozott a Tardieu-tervről, a devalorizációról, a kamatkérdésről
Válasz a támadásokra -- „Mi nem koplaltatni akartuk a népet, hanem a nemzet életszükségleteit akartuk kielégíteni

Magyarország-Olaszország-Ausztria hármasszövetsége

Gróf Bethlen István volt miniszterelnök, Debrecen nagyevü képviselője tegnap Debrecenbe érkezett. Nem volt semmiféle külsőséges pompa, nagyszabású fogadtatás, egész egyszerűen érkezett Bethlen választói körébe. Alighogy kiszállt a vonatból, félóra múlva már megjelent az Egységes Párt értekezletén s ott több mint egyórás beszédet mondott.

Milyen volt ez a beszéd? Megállapítjuk, hogy az utolsó hónapok meglehetősen egyhangú és sivár politikai életében nem politikai szónoklat, hanem ezen sokkal túlmenően cselekedet, tett volt. Bethlen megtartotta régi szokását, hogy választói körében adja meg az adott esetekben célkitűzéseit, jelöli meg azokat az utakat, melyeket a változott viszonyok között jónak és célhoz vezetőnek tart. Így volt ez most is. Egy év óta a szórádat óceánja hullámoz a gazdasági válság körül, de senki nem akadt, aki kivihető, célravezető végrehajtható módokat jelölt volna meg a válság enyhítésére. Bethlen István tegnapi debreceni megnyilatkozásában elevenjére tapintott a nagy problémának s világosan feltárta, miként lehetne segíteni a sorvasztó krízisen.

A kijelentései nyomán felhangzó taps és éljenzés mutatta, hogy eltalálta a társadalom óhaját és kívánságát. Ma már csak a politikai szemfényvesztők nyargalnak azon, hogy mi volt a multban. A polgárság minden rétege, gazda, kereskedő, iparos, a lateiner osztály nem a politikai zsonglőrök különböző beállítására, vádjaira, rágalmaira kíváncsi, hanem arra, hogy mit hoz a jövő. Hogy mit kell tenni arra nézve, hogy a válság kimélyülését megakadályozzuk. Bethlen nagyon jól látta ezt és ennek megfelelőleg nem sokat tartózkodott beszédében a multnál, hanem a jövőt építette, az elkö-

vetkezendő feladatokat jelölte meg.

Kilenc teljes hónapig szórták a vádak és a rágalmakat a volt miniszterelnök felé. Most 6 röviden, de teljes határozottsággal mutatott rá ezeknek a vádaknak tarthatatlanságára s megállapította, mint azt a következmények is igazolják, hogy nagyvonalban helyes volt az a politika, melyet 10 éven keresztül követett. A megcáfolhatatlan igazság erejével hatott az, amit a »tulköltekezés« és a »túlméretezett állami költségvetés« vádjára mondott.

»Mi nem koplaltatni akartuk a nemzetet, hanem a nemzet életszükségleteit akartuk kielégíteni.«

Alljon elő az, aki azt meri állítani, hogy a kormányzásnak ez a módszere rossz volt. Hát jobb lett volna, ha 10 éven keresztül a háború és a forradalmak éhség periódusa után 10 éven át újra a koplaltatás lett volna a magyar nép sorsa, hogy aztán a most amugy is elkerülhetetlen világkrízis alatt újra csak folytatódott volna a koplaltatás. Hát nem jobb

volt, hogy 10 éven át legalább a tisztességes élet és viszonylagos jólét feltételeit megteremtette a Bethlen kormány. Így még a mostani válság rohamait is jobban bírjuk ki.

Rámutatott arra is Bethlen István, hogy külföldi tőkét igénybe venni arra, hogy megtermékenyüljön a belső gazdasági élet, nem hiba és nem bűn, különösen akkor, mikor tudjuk, hogy a magyar gazdasági élet erősen rá van utalva a külföldi tőkére. Egy országban, melyben munkanélküliség van, vagy munkát kell adni, vagy munkanélküli segélyt, mert különben éhhálálra lenne ítélve a nép. Ezt mi nem akartuk és ezért adtunk munkát 10 éven keresztül, amennyi csak tőlünk tellett.

Nyíltan állást foglalt Bethlen István debreceni beszédében a devalorizáció mellett. Ha annak idején felállították a valorizáció lehetőségét, akkor most, az érték eltolódások idején jogos a devalorizáció követelése. Percekig zugott ezután a kijelentése után a taps,

Bethlen István érkezése a pályaudvaron.

Bethlen István beszél az értekezleten.

melyből kicsendült az a tény, hogy ez az egyedüli módja az eladósodott termelési ágak megmentésének. Hasonlóan teljes nyíltsággal állást foglalt Bethlen a kamatrendük mellett s világosan kijelentette, hogy külföldi hitelezőink meg kell, hogy elégedjenek 4, esetleg 2 százalékos kamattal és a belső bankrátát is tovább csökkenteni kell. Ha a külföldi hitelezők nem hajlandók a megegyezésre, amit ugyan nem hisz, a magyar kormány nem riadhat vissza az egyedüli intézkedéstől sem. Zugó helyeslés mutatta, hogy Bethlen a közvélemény lelkéből beszél.

A mezőgazdaság válságának megoldására az egyedül helyes és kivihető tervet Bethlen a föld adóságainak megrögzítésében jelölte meg. A termelés a mai magas kamatlábat nem bírja el. Ezzel kapcsolatban a gyakorlati eszközök egész sorát sorolta fel.

Rendkívül fontos rész volt Bethlen beszédében az, melyben a Tardieu tervvel foglalkozott. Világos okfejtéssel mutatott rá ennek a tervnek a hiányosságára. Egy magyar törvényhozó a saját nem-

Ma féláru kedvezményes mozi-jegyszelvény a Vigszínházba

szóle érdekeit kell, hogy nézze, — jelentette ki arra utalva, hogy egyesek ezért a tervért csak azért rajonganak, mert általa a francia orientációnak vélnék szolgálni. — Bethlen, mint már a képviselőházban tette, Ausztria, Olaszország, Magyarország hármasság gazdasági összefogásában látja a kivételes utat. Ennek a helyességét és indokoltságát megcáfolhatatlan adatokkal igazolta. Bethlen debreceni beszéde külpolitikai vonatkozásokban főleg eme része miatt fontos és jelentőségeltjes.

Bethlen István a gazdasági kibontakozás útját jelölte meg tegnap Debrecenben.

Általában egész beszédében Bethlen a gyakorlati gazdaságpolitika mesgyéjén haladt. Nagyon jól tudja, hogy ez ma a legégetőbb kérdés. Itt most nincs helye szentimentalizmusnak, nincs helye a rekriminációnak. Gazdasági földrengés van és most menteni kell, ami menthető. Bethlennek tegnap esti megnyilatkozása ilyenformán messze kinő a politikai beszédek sorából és nagy jelentőséggel bír, mely bizonyára éreztetni is fogja hatását már a közeljövőben. És örömmel lehet megállapítani, hogy a nemzet hivatott vezére teljesen régi erejében mutatkozott meg választói előtt. A legcsekélyebb elernyedség sem látszik rajta. A nemzet szerencséje, hogy mentől nagyobb a veszély, ez a hivatott vezér nem vesztí el a fejét. Világosan lát és mérlegeli az eseményeket és része van. Bethlen debreceni választói előtt nem úgy jelent meg, mint a bukott kormányfő, hanem mint az ereje teljében levő harcos egyéniség szellemi tarsolyában nemzeti érdekért vívott harcokhoz szükséges fegyverek egész arzenáljával. Mindenki, aki ott volt a tegnapi értekezleten, érezhette, látta, hogy a nemzetnek még nagyon nagy szüksége van Bethlenre és Bethlenre még nagy hivatás vár a jobb jövő kiharcolásában.

BETHLEN EGYEDÜL ÉRKEZETT.

Gróf Bethlen István volt miniszterelnök az esti hatórás gyorsal érkezett Debrecenbe. Fogadására a pályaudvaron megjelentek: dr. báró Vay László főispán, dr. Várdy István polgármester, dr. Szentpéteri Kun Béla, Ruffy-Varga Kálmán, Sághy Lajos rendőrfőtanácsos, dr. Székely Ferenc állomásfőnök, vitéz Boskó főfelügyelő és több más előkelőség.

Gróf Bethlen István egyedül utazott. Több mint 100 egységpárti képviselő szerette volna elkísérni az útjára, de úgy öket, mint a vele utazni akaró újságírókat lebeszélte szándékukról. Üdén, frissen, szinte fiatalosan ugrott le egyszerű szürke ruhában a vonat lépcsőjéről, meleg kézzel váltott az üdvözlésére odasiető urakkal és nyomban kedélyes beszélgetés közben a főnöki irodán keresztül elhagyta a pályaudvart. Az állomás épületében még egy pillanatot a fotóriporteré, majd autóbába szállt és báró Vay László főispán lakására hajtott. Lemosta magáról az út porát, átöltözött és nem sokkal később az egyeséges pártkör értekezletére ment.

AZ EGYSÉGES PÁRTKÖRBE NEM ZUGÓ ELJENZÉS FOGADJA BETHLENT.

Zusólagos megtelt érdeklődőkkel a debreceni egység pártkör alkalmi helyisége, a Bika kisterme. A közönség viharos éljenzéssel, szünni nem akaró ovációval, tisztelettel felállva fogadta a terembe lépő Bethlen Istvánt, aki mosolygva haladt az elnöki asztal felé. Már messziről kezét nyújtott dr. Hadházy Zsigmond volt főispánnak,

akivel pár meleg barátságos szót váltott, majd helyet foglalt az asztalnál.

RUFFY-VARGA ÜDVÖZLŐ BESZÉDE.

Az értekezletet Ruffy-Varga Kálmán társelnök nyitotta meg. Köszönését fejezte ki gróf Bethlen Istvánnak, akit nevének említésekor ismét tomboló lelkesedéssel ünnepeltek, hogy megjelent az értekezleten.

Utalt arra, hogy milyen kutymergés folyik a nép között, kihasználják azt a könnyű lehetőséget, amelyet az ad, hogy sápadt gond kilíncsel az ajtón és ebből egyesek tőkét kovácsolnak maguknak. A történelmi igazság pedig az, hogy gróf Bethlen István (viharos taps) 10 évvel ezelőtt, amikor átvette az ország vezetését, romokat kapott (úgyvan). Ő maga mondotta itt Debrecenben, hogy a romokat először el kell takarítani és azután kis házat építeni. A romok eltakarítása óriási feladat, a házfűtéshez pedig költség kell. Ha nem építkezett volna annyit a Bethlen-

Bethlen beszéde

Szünni nem akaró viharos taps, lelkes éljenzés fogadta gróf Bethlen István miniszterelnök beszédét, aki szó-lásra emelkedett, percek teltek bele, míg az ünneplés zajától megkezdhetette beszédét.

— Mély meghatottsággal mondom köszönetet azokért a szép szavakért, amelyekkel a párt megbízásából elnökük üdvözölt és szívem teljes melegevel viszonozom azokat. biztosítom Önöket arról, hogy

amint nem lett hűtlen Debrecen a zászlóhoz, úgy Bethlen István sem lett hűtlen a zászlóhoz. (Viharos taps, éljenzés!)

NEM BETHLEN ISTVÁN FÉLT FEL-ÁLLANI ÉS BESZÉLNI...

— Mindenekelőtt, amikor a politikai helyzetről általában akarok itt, baráti körben nyilatkozni, tartozom egy felvilágosítással. Avval, hogy miért nem mondom beszámolót és miért kérttem azt, hogy itt baráti körben gyűljünk össze a párt keretében és itt beszéljünk meg a közügyeket. Bizonyára nem az az ok, amiről hallom, hogy itt rebesgetik egyes emberek, hogy Bethlen István fél beszámolót tartani. (Zajos derűltség.)

Ha valaki fél, úgy nekem az a benyomásom, hogy az ellenzék fél attól, hogy Bethlen István idején beszámolót tartani. Mert ha valaki kilenc hónapon keresztül hallgatótt, hagyta, hogy vádolják úgy, ahogy teszik az emberek, engedte mindazt, amit 10 éven keresztül tett, hogy lekiéssenyeljek, hogy a sárba rántsák és nem reagált arra, és kilenc hónap múlva felkel és pártkonferencián állapítja meg, hogy felháborodjanak-e, vagy sem, (Zajos derűltség) akkor azt hiszem, hogy nem Bethlen István félt felállani és beszélni, hanem azok, akik a pártkonferencián

Tíz évi politikám helyes volt

— Ha mégis egy pár szót a jelen percben a multra nézve mondom, úgy azt sem azért teszem a mai napon, hogy bárkivel polémiát folytassak, csak nem akarok abban a színbe feltűnni, hogy amikor egyévi távollét után újból megjelenek Debrecenben, mintha én nem azonosítanám magam a multammal, mintha én félnék attól, hogy valaki kritikát gyakorolva olyan gyenge pontot érint az én multamban, amelyet megvédeni nem tudok.

Ellenkezöleg, az a felfogásom, hogy 10 évi politikám helyes volt. Nem mondom, lehettek egyes detat kérdések, amelyek felett kritikát lehet gyakorolni,

de a nagy vonalakban helyes volt. (Úgy van. Taps.) Könnyű a változott

kormány, ha nem eszközölt volna annyit beruházást, vajjon Európában nem lenne gazdasági krízis? Akkor a búza ára 30 pengő maradt volna? Visszautasítjuk azt a vádat, mintha gróf Bethlen István elhanyagolta volna a revízió kérdését, éppen a debreceniek koronatanui annak a kijelentésének, hogy a trianoni határok között börtönben élünk, a börtön falait le kell dönteni, mert revízió nélkül nem élhetünk. Kijelenti, hogy Debrecen nem változott meg, mert a debreceni lélek olyan, hogy akit egyszer megbecsül, megszeret, amellett hűségesen tántoríthatatlanul kitart.

— Merem állítani — fejezte be beszédét Ruffy-Varga —, hogy Debrecen városa gróf Bethlen István lobogója alatt hűségesen kitart, nem tud hűtlen lenni, sőt minél jobban támadják, gázolják azokat a nagy érdemeket, amelyek a haza szolgálatában szerzett, annál jobban szeretjük, becsüljük, mert az igaz magyar léleknek ez a természet.

kormányozták a maguk felháborodását előzetesen, hogy szóhoz jutassák-e azt vagy nem.

En kilenc hónap óta nem vettem részt a közéletben, a hangomat nem hallották a parlamentben. Miért? Azért nem, mert amikor a kormányváltás beállt, abban a meggyőződésben voltam, hogy szabad teret kell engedni, az új kormánynak abban az irányban, hogy olyan politikát folytasson, amely a legjobb meggyőződésem szerint az országot kivezetheti a bajból és nem akarom nyilatkozatokkal sem zsenirozni a kormányt, hogy azt tegye, amit akar. Ez volt az egyik indok. De a másik indok az is volt, hogy meggyőződésem szerint az új kormánynak könnyebb helyzete volt, hogyha én nem zsenirozom, könnyebb helyzete volt azért, mert senki a multtal nem támadhatta, akkor jött a hatalomhoz és ennek folytán nem kellett, hogy

abba a helyzetbe jusson, hogy védjen egy tízéves kormányzatot.

Most kilenc hónap múlva szólaltam fel először s most sem azért, hogy polémiát folytassak a multra vonatkozólag a velem szembenálló ellenzéki párttal. Azt tartom, hogy

a mai nehéz időkben nem az a fontos, hogyan ítéljük meg a multat. Az ország nem ezt várja a politikusaiktól, hanem azt, hogy a kivételes utat mutassák meg. Nem azt várja, hogy valaki lillafüredet helyesli-e vagy nem helyesli, hanem azt akarja tudni, hogy mi lesz a magyar áruelkek elhelyezésével, azt akarja tudni, hogy mi lesz a kamatkérdéssel, mi lesz az adóterhekkel és azokkal a nagy problémákkal, amelyek napról-napra szőnyegen vannak és amelyek megoldása nélkül a kiutat a mai időben megtalálni nem lehet.

komoly ember nem foglalkozhat. Ezeket lehet tárgyalni olyan publikum előtt, amely a maga részéről nem nagykoru és a dolgokat megítélni nem tudja. Ezekkel a dolgokkal lehet befolyásolni embereket, akik a maguk részéről nem gondolnak bele a dolgokba. De aki belegondol a dolgokba és látja a helyzet kialakulását két év óta, az igazat ad nekem abban, ha azt állítom, hogy

a mai helyzet a világkrízis következménye,

amelyből mi sem vonhattuk ki magunkat semmi körülmények között.

30 PENGŐS BUZAÁR MELLETT NEM VOLT TULMÉRTEZVE A KÖLTSÉGVETÉS.

— Azt mondják, hogy túl volt mértezve a költségvetés, hogy mi elprédáltuk a befolyt jövedelmeket olyan beruházásokra, amelyek feleslegesek voltak, hogy eladósítottuk az országot olyan kölcsönökkel, amelyeket nem kellett volna felvenni, hogy nekünk nem volt felhatalmazásunk arra, hogy bizonyos kiadásokat teljesítsünk. Erre nézve a válaszom nagyon egyszerű. — Ami azt a vádat illeti, hogy túl sokat költöttünk és költségvetésünket túlmérteztek, arra a válaszom egyszerűen az, hogy

a költségvetés abban az időben, amikor 30 pengős volt a búza, amikor itt a gazdasági élet virágzó tüneteket mutatott fel, nem volt túlmértezett.

Négy és félmillárdra becsülte annak idején Jeremiás Smith a nemzeti jövedelmet. Természetes,

hogyha ez a jövedelem leszállt 3 millárdra, akkor egy 900 milliós költségvetéssel szemben tulajdonképpen a 3 milliárdos nemzeti jövedelemnek 600 milliós költségvetés felel meg.

Ha akkor 900 milliós volt a költségvetés akkor ma 600 milliós kellene, hogy legyen. Aki ismeri a költségvetés konstrukcióját, amelynek pláne nálunk 54 százalékát a személyi kiadás teszi ki, ahol a nyugdíjterhek olyan horribilis nagyság a trianoni szerződés folytán, mint nálunk, ott ezeknek a költségeknek redukciója majdnem lehetetlen és csak igen korlátolt mértékben vihető keresztül.

— Azt mondják, hogy beruházások révén felesleges költségeket csináltunk. A háboru után le volt zúllva a magyar állam egész apparátusa, kezdve az államvasutakon, amelyet a román megszállás alatt kifosztottak. A posta, a távirda olyan intézmények voltak, amelyek a maguk funkcióját teljesíteni nem tudták. 10 éven keresztül az állami épületeket nem javították, 10 éven át elhanyagolták az utakat, nem emeltük a gátakat, nem tartottuk fenn és így egész sorát mondhatnám azoknak a beruházásoknak, amelyek abszolút elkerülhetetlenek voltak és amelyekkel szemben az ellenzék abban az időben nem azt a vádat emelte, hogy miért csináltuk őket, hanem azt, hogy miért csináljuk olyan csekély mértékben, miért nem csinálunk több beruházást. (Taps, úgy van.)

— Ha ezen beruházások között előfordult egy lillafüredi beruházás, vagy külföldi borház beruházás, amelyet mindig a fejemhez vágnak egy milliárdos beruházásnál, — ha 1 százalék bokrétdíra ment fel, feltéve, hogy erről van szó, — ettől az országnak baja nem esett, mert ezek a tételek sem nem osztanak, sem nem szoroznak.

Az értekezlet közönsége.
Az első sorban középen Ma day és Hadházy Zsigmond.

Munkát nem adni, annyit jelentett volna, mint éhenhalásra ítélni az embereket

— Azt mondják, hogy eladósítottuk az országot. A népszövetségi vizsgálat állapította meg, hogy hosszú lejáratu kölcsönt egyet vettünk fel: a népszövetségi kölcsönt, amelyből 70 millió ment a költségvetés egyensúlyozására, addig, amíg a vasutunkat helyre nem állítottuk, a többi ment azokra a beruházásokra, amelyekre rámutatni bátor voltam. Ezenfelül hosszú lejáratu kölcsönt nem vettünk fel. Vettünk fel rövid lejáratu kölcsönt, az utolsó két évben. Miért? Azért, mert a pénzügyi politikánk arra volt felépítve, hogy az ország életszükségletét ki kell elégíteni. Mi nem koplaltani akartuk a nemzetet, hanem az életszükségletét akartuk kielégíteni. Mi a beruházási politikát éppen akkor, amikor a kritikus helyzet kezdett mutatkozni, fokozottabb mértékben szükségesnek tartottuk azért, mert a munkanélküliséget másképp, mint beruházásokkal levezetni nem lehetett. (Ugy van.) Egy országban, amelyben munkanélküliség van, ott vagy munkanélküli segélyt, vagy munkát kell adni. De egyiket sem adni, az annyit jelent, mint éhenhalásra ítélni az embereket. Hát erre mi nem vállalkoztunk és nem volt szabad vállalkoznunk. És ha vállalkoztunk volna, akkor a parlament joggal felelősségre vonhatott volna, mert a parlament sem látta, hogy a függő kölcsönök miatt egy év múlva baj lesz. Azok az urak, akik ezeket madifikálták, azok haragudtak, mert a kormánynak abban az időben sikere volt, hogy fel tudta venni a külföldi kölcsönt. (Taps.) Az ország nemcsak a kormány révén vett fel kölcsönt, nemcsak a városok, a vármegyék vettek fel kölcsönöket, amelyeket szintén beruházásokra fordítottak, hanem a közgazdasági élet is vett fel kölcsönt. Így jutottunk el oda, hogy a külföldi eladósodottságunk körülbelül négy milliárdot tesz ki, amely 4 milliárdból másfél milliárd háboru előtti adósság, úgyhogy két és félmilliárd az az összeg, amelyet az állam, egyes községek, városok, megyék és az egész magángazdaság az utolsó 12 év alatt felvett. Ez olyan nagy baj lett volna, ha a krízis be nem következett? Hiszen ne feledjük el azt, hogy ugyanezen idő alatt a takarékpénztárak betétje 0-ról 2 milliárdra emelkedett. Ne felejtsek el azt, hogy ugyanazalatt az idő alatt az iparnak a termelése 900 millióról 2,900.000 értékre emelkedett, ne felejtsek el azt, hogy ugyanazalatt az idő alatt a mező-

gazdaságnak az átlag termelése, amely a háboruban lement volt, azt hiszem 14 millió mázsára, a háboru utáni utolsó években átlagosan 20 millió mázsán felül volt. Külföldi tőkéket igénybe venni azért, hogy megtermékenyüljön a közgazdasági élet, hogy több legyen a produkció és ezekből takarékbetételek is származzanak, azt hiszem, nem hiba és bármely kormány normális időben ezt az utat kell, hogy kövesse. Mert a magyar közgazdasági élet a külföldi tőkék nélkül sohasem tudott megélni és sajnos, a jövőben sem tud megélni még hosszú időn keresztül. (Ugy van.)

HOL VOLT A BAJ?

A baj csak az volt, hogy egy szép napon bekövetkezett a hitelválság és az egész világon visszavonták a rövid kölcsönöket. Első helyen láttuk a márkát, később következett be a magyar

Mi jön a jövőben?

Vessünk egy pillantást a jövőre, mert

nem a mult érdekli a gazdát, vagy az iparost, hanem az érdekli, hogy mi jön a jövőben.

— Hogyha a gazdasági válságnak a főoka az árhanyatlás és a tőkehiány, valamint a külföldi tőkének elzárkózása az országgal szemben, akkor ezen csak úgy lehet segíteni, ha sikerül megint olyan konstrukciót létesíteni Közép-Európában valamely formában, amely mellett a magyar mezőgazdaság védett piacot jut, amely védett piacon magasabb áron adhatja el terményeit

és biztosabban adhatja el, tehát olyan kereskedelmipolitikai konstrukciót, amely ezeknek a kívánságoknak megfelelő.

— Ez tulajdonképpen az a gondolat, amely alapján fekszik mindazoknak a megoldási terveknek, amelyek az utolsó időben kieszlettek abból a célból, hogy a dunai államok mezőgazdasági válságát eloszlassák és megszüntessék. Emlékeztetem Önöket arra, hogy ez előtt egy évvel, sőt talán másfél-két évvel ezelőtt megoldást kerestünk a szomszéd mezőgazdasági államokkal. Romániával és Jugoszláviával és Bukarestben egy konferencia tartatott, amelyen úgy emlékszem Csehszlovákia s Lengyelország is részt vett és ott az a posztulátum állított fel, hogy miután a dunai mezőgazdasági országok a mezőgazdasági válság által jobban és erősebben vannak érintve, mint a tengerentúli országok, amelyek sokkal olcsóbban termelnek,

Az egységspárti értekezlet közönsége,
balról Magoss György és Vásáry István.

valutaneheztség és összeomlott még a font is a maga idejében.

Csak természetes, hogy Anglia a maga rezervoárjaival hamarabb tudott talpraállani és mezőgazdasági válság ott nem volt, mert Anglia ipari ország.

Igen, az igazi oka a mi nehézségeinknek arra vezethető vissza, hogy mi agrárország vagyunk és hogy egy agrárország, amelynek termelése 24 pengős búzáron és ezzel egy nivón álló egyéb mezőgazdasági terményáron alapszik,

az nem bír ki 8—10 pengős búzárral és nem bírja ki azokat az árakat, amelyek a nehézségek fel-támadása után az állat értékesítése és egyéb téren jelentkeztek.

(Ugy van.) Itt van a baj. Ezt mindnyáján, akik gazdák vagyunk tudjuk.

Mert ha a gazda ma 30 pengőért eladhatja a búzát, 1—1.30 pengőért a hizott marhát, 1.30—1.40 pengőért a hizott sertést, nem lenne itt semmi baj, merem állítani.

(Ugy van.) Ezzel nem lehet boldogítani az országot, hogy azért, mert mi 10 évvel ezelőtt kölcsönt vettünk fel, vagy beruházást csináltunk, abból következett az összeomlás.

vitelt korlátozzák. Ezek után jön most a Tardieu-terv.

AMI NEM SIKERÜLT A BÉKE-ÉVEKBEK SEM.

— Lehet érvelni e tekintetben azzal, hogy öt dunai állam álljon össze és adjanak egymásnak kölcsönös preferenciákat. Annakidején — mi emlékezünk rá, — milyen harcot vívott a magyar mezőgazdaság az osztrák—magyar monarchia keretén belül, hogy vámvédelemhez jusson és hogy az osztrák ipari érdekek a magyar mezőgazdaság érdekét háttérbe ne szorítsák azáltal, hogy az akkori Szerbia állathozatala az akkori osztrák—magyar monarchia területén nagyobb tért hódítson. Mi bizonyít ez? Azokban a boldog időkben, amikor gazdagabbak voltak az emberek, amikor az osztrák és cseh piac felvevőképessége sokkal nagyobb volt, mint ma, sem volt az a terület — a Duna-medence — abban a helyzetben, hogy akár Szerbia, akár a régi Romániának a feleslegét felvegye. Kell-e bizonyítani arra,

ha akkor nem volt képes az osztrák és cseh piac — mert akkor is ezek voltak a felvevő piacok, — ezt a pluszt felvenni, hogy akkor a mai leromlott viszonyok között legyen képes ez a két állam az összes terményeket felvenni?

Szó sem lehet erről.

A Tardieu-tervről

A magyar törvényhozásnak első-sorban nemzete érdekeit kell néznie

— Nekünk szükségünk van a német, az olasz és a svájci piacra. Ez az, amit magyaráztam a képviselőházban, amelyért megtámadtak, hogy én egy egyszerű francia tervet elutasítok s ezzel együtt azokat a lehetőségeket, amelyeket egy francia orientáció nyújtana. Először is azt mondják, hogy a Tardieu tervben nincsen politika. Ha nincs benne politika, akkor pedig maradjunk a gazdasági kérdéseknél, de én nem is azt mondtam, hogy a Tardieu terv rossz és el kell utasítani. Én csak annyit mondtam, hogy ennek nagy érdekei vannak, de hibái is vannak és azt hiszem, hogy egy magyar törvényhozónak kötelessége ezekre a hibákra rámutatni és első-sorban a nemzete érdekeit kell néznie (taps) és nem azt, hogy mások hogyan gondolkodnak a dologról. Igenis kötelességünk kritikát gyakorolni, anélkül, hogy ezzel mi ellenlépést akarnánk tenni. Csak azok a magyar emberek, akik mindenáron olyat akarnak következtetni az én állásfoglalásomból, hogy ezáltal idegeneket ráharagítsanak az egységspártra, gondolkoznak így. Ha a Tardieu tervet nem lehet átala-

Ez a gondolat akkor felvetődött Genfben és Genf hozzájárult azzal, hogy amennyiben az érdekelt államok is hozzájárulnak, abban az esetben ő is elfogadja ezt, de meg sem mozdította a kezét abban az irányban, hogy az érdekelt államok hozzájáruljanak. Ennek lett a következménye, hogy Magyarország kormánya ilyen szerződéseket kötött az én időmben, így Ausztriával, Olaszországgal, Németországgal a búzára vonatkozólag és így Franciaországgal is. Azonban ezek a szerződések nem lettek ratifikálva, kivéve az osztrák szerződést. Először azért nem lettek ratifikálva, mert a tengerentúli államok rögtön tiltakoztak ellene, másfelől azért nem, mert ezek az országok látták, hogy itt valutavédelmi intézkedések következnek, devizakorlátozások, amelyek a bevitt és a ki-

kitani, — habár bízom abban különösen most, miután Franciaországban más kormány jött, — mondom, feltéve, hogy ezt módosítani nem lehet, akkor kell a magyar törvényhozónak más módot keresni, mert odadni, hogy tehetetlenek vagyunk, nem tudunk segíteni, ez volna legkönnyebb, de nem ezért küldtek a törvényhozásba, hanem azért, hogy mi magunk termeljünk olyan ideákat, amelyek segítségével a nemzetet kivethetjük a nehéz helyzetből.

Olaszország-Ausztria-Magyarország gazdasági összefogása felel meg érdekeinknek

Ezért javasoltam én összefogást Olaszország, Ausztria és Magyarország között, amely politikai szempontból sem aggályos, ellenkezőleg gazdasági téren a mi érdekeinknek teljes mértékben megfelel, mert ma Olaszországnak a felvételképessége mezőgazdasági termények tekintetében van olyan nagy, mint a német piac, mert Németország agrárius elzárkózó politikát folytat, hogy kereskedelmi

fizetési mérlegének passzívítását lehetőleg lezörítse mindaddig, amíg az reparációs összegekkel van megterhelve. Ennek folytán nekem az a meggyőződés, hogy ez a hármas összefogás megoldja a kérdést gazdaságilag és egy percig sem habozok ezt kimondani csak azért, mert valaki politikai szempontból, a külpolitika tekintetében más véleményen van, mint én. (Taps.)

A devalorizáció és a kamatkérdés

— Attérek a kamatkérdésre. A Házban már kifejtettem álláspontomat, a mely röviden abban foglalható össze, hogy

akkor, amikor a magyar állam, a magyar városok, a magyar közületek és magánosok költségeiket felvették, akkor a pénznek egészen más értéke volt. Ha ma valaki ezeket a költségeket visszafizeti, ugyanazzal az összeggel, sokkal nagyobb értéket törleszt és fizet vissza, mint amennyit felvett.

Rámutattam arra, hogyha abban az időben, amikor a mi pénzünk értéke lement, velünk szemben a valorizáció követelését állították fel — ezért teljes joggal állíthatjuk fel mi hitelezőinkkel szemben a devalorizációt. (Viharos taps.) Rámutattam arra, hogy ez első sorban egy lényeges kamatengedményben kell, hogy megnyilvánuljon, amely lényeges kamatengedmény azért is szükséges, mert

jó, hogy fedez minket a transzfermatorium, de ez nem oldja meg a kérdést,

mert azok az összegek pengőben a Nemzeti Bankban gyűlnek és mégis elkövetkezik egy nap, amikor transzferrálni kell ezeket az összegeket és mentől nagyobb lesz ez az összeg, annál kevésbbé leszünk abban a helyzetben, hogy ezt ki tudjuk fizetni. Mennél ké-

sőbb következik ez be, annál inkább, napról-napra nehezebb lesz a kijuttatás.

Ennek kapcsán a megoldás, meggyőződésem szerint az, hogy kamatengedményt, mégpedig lényeges engedményt tegyenek a hitelezők, hiszen még 4 százalékos kamatot sem vagyunk képesek fizetni, csak 2 százalékos, s a transzferálás ne a Nemzeti Bankhoz történjék, hogy ott gyűljösek, hanem csatlakozassék a tőkéhez és majd 30 év után, amikor az amortizáció letelik, amortizáltassék. (Taps.)

En azt kérem a magyar kormánytól, hogy tegye megfontolás tárgyává javaslatomat s ezen az alapon tárgyaljon hitelezőinkkel, mert én nem akarnám azt, hogy az övelük való tárgyalás nélkül és az előtt, hogy meg ne kíséreltük volna legalább azt, hogy velük megegyezést létesítsünk, mi egyoldalúan intézkedjünk ebben a kérdésben. De ha a megegyezés nem sikerül, amit nem tételezok fel, mert a hitelezőknek is érdeke a megegyezés, hogy ne akarja azt tönkretenni, aki tőle hitelt élvez, mert akkor saját magát is tönkreteszi, akkor a magyar kormány ne riadjon vissza, hogy egy adott időpontban egyoldalúan intézze el a kérdést. (Viharos taps.)

A kamatláb leszállítása szükséges

— Röviden akarok nyilatkozni a belső kamatkérdésről. Nagy különbség van a mezőgazdaság kontrahált adósságai között és a között, ami ezennel fog történni. A mezőgazdaság abban a helyzetben van, hogy tőkét visszafizetni nem tud, de nem tud tőkét még 5, vagy 6 éves törlesztéssel sem visszafizetni, hiába hajják végre, mert az nem vezet célhoz, hiszen sem a hitelező nem kap semmit, az adós pedig tönkre megy. E tekintetben az én felfogásom tehát az, hogy legjobb volna, hogyha az eddig kontrahált adósságait a földnek rögzítenék és az összes többi költségre átmenetileg se törlesztés, se visszafizetés követelhető ne legyen, mert ezzel én a hónapok óta tudok nyúlni a gazdának, amikor legnehezebb helyzetben van, mint ahogy ma abban van. (Ugy van.) A kamatot pedig szállítsák le olyan fokra, amely harmóniában van a termelőképesség mértékével. (Taps.) Ez vonatkoznék a földnek most fennálló adósságaira. Megengedem, hogy ez nehéz és komplikált kérdés. A kamatláb kérdésének vidéki alakulására vonatkozólag az a felfogásom, hogy olyan időben, amikor devizakorlátozások állanak fenn és amikor ennek folytán a Nemzeti Bank a maga kamatlábpolitikájával sem gyakorol befolyást, a

külföldi tőkék bejövetele, vagy a belső kimenetelére, akkor a Nemzeti Banknak mindent el kell követni, hogy a kamatlábat összhangba hozza az ország gazdasági termelésének az érdekeivel. Annnyira szorítsa le, amennyire csak lehet, mert a termelés magas kamatokat nem bír el. Erről a Nemzeti Bankot meg lehet győzni, sőt merem állítani, meg is van győzve, hisz az utóbbi időben időre lejjebb ment a kamatláb, azonban még nem jutott odáig, ahová el kell jutni s ez az, ami pénzügyeteket érdeklí, mert a pénzügyeteknek nem az az érdeke, hogy 4 vagy 8 százalékos a Nemzeti Bank kamatlába, ez legfeljebb csak közvetve érdeklí s ha a pénzügyeteket megkapják a maguk kamat-margóját, akkor annak mindegy, hogy 8 vagy 4 százalékos a Nemzeti Bank kamatlába. Itt a fokozatos leszállítás szükséges és elkerülhetetlen. Elővettem az 1930-iki statisztikai adatokat s ebből megállapítottam, hogy a magyar pénzügyeteknek az évi budgetje 363 millió pengőt tesz ki, ebből kb 180 millió, tehát majdnem pontosan a fele az általa akár a betevőnek, akár pedig a bank hitelezőinek adott kamattérítés. Tehát tulajdonképpen a budgetje ugyanannyi, mint amennyi kamatot saját maga a betevőnek fizet.

Ez tovább nem mehet. A háború előtt, amikor ötszázalékos volt a kamatláb, akkor a pénzügyeteket nem egy másik 5 százalékos nyertek. Ezért itt egy szervezeti változásra van szükség és ezt a szervezeti változást most kell fokozatosan keresztülvinni, mert közgazdasági életünk elpusztul ebben a kérdésben. (Taps.) Bankokra szükség van, de úgy van szükség, hogy élni hagyják a mezőgazdaságot. Nem mondom, hogy ők a hibásak, egy szóval sem mondom ezt, mert ahogy Budapesten 2—3-szor any-

nyi kereskedő van, mint Békében, ugyanúgy aránytalanul nagy a pénzügyetetek száma is, minek következtében olyan minimális forgalomból kell, hogy megéljenek, amelyből megélni egyáltalában nem lehet. Tehát itt a fuzió politikának és átszervezésnek nagyon társere van és azt hiszem, hogyha e téren a kormány, a Nemzeti Bank és a Pénzügyi Központ kezébe veszi a dolgokat, akkor rövidesen, talán pár hónap alatt sokat tehet. (Helyeslés.)

Földteherherviselés, adózás, egyenlő teherherviselés

— Egészen röviden nyilatkoznom kell a földtehermentesítés problémájáról. Nézetem szerint a kérdés annak idején helyes vágyamba tetetett, de bizonyos pénzügyi és jogi akadályok nehezítették meg a kérdés végleges megoldását. A jogi és pénzügyi akadályok elhárítása feltétlenül szükséges, még akkor is, ha a mezőgazdasággal szemben a kamatkérdés nem olyan megoldása vitetik keresztül, mint ahogy azt javasolni bátor voltam. Vannak és lesznek olyan gazdák nagy számban, akik az adósság terén ott állanak, hogy a normális kamat leszállítása sem nyújt nekik segítséget. Ott a terhek konverziója segíthet, mint ahogy a földtehermentesítés annak idején maga elé tűzte. Ennek ideje is elkövetkezik s ezzel is komolyan kell foglalkozni. A földhöz juttatottaknak kérdése megoldást nyert, leszállították az évi járulékokat olyan mértékre, amelyek most már a búza jelenlegi árával is arányban állanak, ha tovább nem esik a búza ára.

— Az adóreform problémájáról kívánok még szólni. Az adóreform kérdése rendkívül nehéz, amikor az országnak minden krajcárja szüksége van, amikor egy állampolgár sem sajátja még az utolsó krajcárját sem, hogy az állam részére felajánlja, mert csak ha a költségvetés egyensúlyban van és nincsen a költségvetésben egy lyuk, amelyen keresztül a pénzünk kifolyik és infláció következik be, csak akkor tudjuk a pénzünk értékét fenntartani s ez mindenkinek egyformán érdeke. Ezért mondom, hogy a legna-

gyobb bünt azok követik el, akik szerzetést, falun hirdetik, hogy ne fizessetek adót. Vannak ilyen magyar emberek. A parlamentben nem mondják, tagadják, de odakint hirdetik. Ennek a pártnak a tagjait kérem, hogy hirdessék azt, hogy mindenki erejének megfeszítésével teljesítse e téren kötelességét, mert ez mindannyiunknak egyformán érdeke. Nem lehet szemet hunyni az előtt a tény előtt sem, hogy óriási eltolódások vannak a foglalkozási ágak között adózás tekintetében. Ami elötte igazságos volt, talán ma már nem igazságos. Itt revizóra van szükség és ezért sürgettem, hogy egy adóstatistika jelenjen meg, hogy meg tudjuk állapítani, milyen terhet visel a föld, még pedig milyet a kisbirtok, mennyit a nagybirtok, milyen terhet visel az iparos, kereskedő, fixfizetéses, bankok és így tovább. Mert az egyenlő teherherviselés kötelessége a nemzeti becsület kötelessége s minden kormány becsületének kérdése, hogy az egyenlő teherherviselést megközelíteni igyekezzék. Azt teljes mértékben megvalósítani soha senkinek nem sikerült és nem is fogja megvalósítani senki, mert az emberi ideálok megközelíthetők, de meg nem valósíthatók.

— Éppen ezért ma kell megtenni a lépéseket abban az irányban, hogy ez a kérdés előkészíthetőség, mert egy adóreformot előkészítés nélkül nem lehet megvalósítani, de ha az előkészítés már megtörtént, akkor lehet a Ház elé jönni e javaslattal.

Köszönet a debreceni egységspártnak

A SZERDAI PROGRAM.

Szerdán délelőtt 10 órakor gróf Bethlen István megtekinti a központi egyetemet, onnan a városházára megy, ahol látogatást tesz dr. Vásáry István polgármesternél, megbeszéli a városi fontosabb ügyeket, majd az egységspártkör helyiségében küldötségeket fogad.

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnapi ülésén tárgyalta a népjóléti tárca költségvetését. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök válaszolt a vita során elhangzottakra. Visszautasította a szociáldemokratáknak azt vádját, mintha a kormányban nem lenne elég szociális érzés. A mai nehéz gazdasági helyzetben a munkanélküli segély bevezetését sem lehet megcsinálni, de azt elvileg is ellenzi. Azután a Ház elfogadta a tárca költségvetését és átértékelt a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására.

JELVÉNY A KORMÁNY-FŐTANÁCSOSOK RÉSZÉRE.

Terve van véve, hogy a kormányfőtanácsosok rangjuk külső dokumentálására jelvényt kapnak, melyet ünnepélyes alkalommal viselhetnek. A jelvény költségeit a kormányfőtanácsosok viselnek.

Köszönöm Debreczenben az egységspártnak azt az összetartást, azt a férfias kitartást elvei mellett, amelyről a mai napon, épp úgy, mint a múltban is tanúbizonyságot tett. *Az, hogy egy párt erős és önfeloldozó, hogy elvhi és azt, akit megszeretett, megtartja szeretetében, nem akkor bizonyíthatja, amikor könnyű idő van, hanem akkor, amikor nehéz idők járnak, amikor támadások nyílnak röpöködnék azok elen, akiket a párt szeretetébe zárt.*

En nagyrabecsülöm ezt a pártot és mély hálával köszönöm ezt a magatartást és köszönöm a meghallgatást.

Az értekezlet tagjai viharos tapsban törtek ki s felállva leikesezen ünneplik Bethlen Istvánt.

VACSORA.

Este fél 9 óra után az Aranyi Bika Bocskaik termében baráti körben vacsorán vett részt gróf Bethlen István, akit megérkezésekor az egybegyűlt ünnepélyben részesítettek és Lábass Bélané úrasszony gyönyörű rózsacskorral kedveskedett a debreceni uraszonnyok nevében. A kedves figyelmet gróf Bethlen István szeretetteljes szavakkal köszönte meg.

A vacsora nem bankettjellegű volt, a közönség külön asztalok mellett foglalt helyet és felszólalások nem hangzottak el.

Bethlen az igazi demokráciáról

Ünnepség a 21-es körzetben.

Kedves meglepetésben részesítették gróf Bethlen Istvánt a 21-es egységespárti körzet választói. Meghívták Bethlent a körzetbe, azonban nem mondták meg, hogy a meghívásnak különösebb célja is van. Eredetileg 8 órára várták a volt miniszterelnököt, aki azonban kíséretével együtt már háromnegyed 8 órakor megjelent a Papolczi vendéglőben, amelynek kerthelyiségében gyülekeztek össze. Egyszerű emberek, leányok, asszonyok. Bethlen helyet foglalt az egyik asztal mellett, mellette báró Vay főispán, Hadházy Zsigmond Vásáry polgármester, Sz. Kun Béla, Radó Rezső, vitéz Szily Tibor orvos, Dömsödy főispáni titkár és még több.

Gróf Bethlen Istvánt dr. Szilvássy körzeti elnök üdvözölte és vele beszélgetett el néhány percig a körzeti lakosság szociális viszonyairól. Kellemesen lepte meg Bethlent, hogy a közben sűrű sorokban érkező közönség jó részben fiatalemberekből állott.

Meg is jegyezte, hogy milyen nagy számban van képviselve a körzetben a megjelentek között a fiatalok.

A kereskedelmi alkalmazottak dalárdája a Nemzeti Hírszékgyűjtés énekelt el Bodnár Lajos karnagy vezetésével, majd dr. Szilvássy elnök mondott tartalmas szép üdvözlő beszédet. Ráműtött arra, hogy ebben a helyiségben gyakran megtörtént, hogy a méltóságos urak mellett kérges tenyerű munkások, gondtól terhelt tisztviselők, iparosok és kereskedők jöttek össze. A körzet választópolgársága 51 százalékban gróf Bethlen István híve volt és az is maradt. Ráműtött arra, hogy *Jósa Iván elnök kezdeményezésére megfestették gróf Bethlen István arcképét.* E szavaknál lehullott a képről a nemzeti színű lepel és a közönség felállva hosszasan melegen ünnepelte gróf Bethlen Istvánt. A Himnusz elnéklése után közönséget fejezte ki Szilvássy Bethlen István grófnak megjelenéséért és beszédét így fejezte be:

— Szent hitünk, biztos a reménységünk, hogy Nagyméltóságod a nemzeti történelemben misszióját még nem fejezte be. (Viharos taps, úgy van.) Kérjük a magyarok Istenét, adjon Nagyméltóságodnak ehhez a nemzetmentő nagy munkához továbbra is erőt, egészséget. (Zajos taps.)

BETHLEN BESZÉDE.

Gróf Bethlen István barátságosan kezét szorított Szilvássyval, majd a következőkben válaszolt az üdvözlésre:

— Meghatottsággal mondom köszönetet ezért a családias ünnepélyért, amely váratlanul ért. Nem azért jöttem ide, Isten látja a lelkenet, hogy egy képletleplezésen résztvegyek, hanem hogy résztvegyek egy körzeti gyűlésen, mint az önök képviselője, mint aki már régen itt kellett volna, hogy máskor is legyen és hogy az itt lakó nép, a magyar munkásság, az iparosok, kereskedők és latinerek között megjelenjenek. Harmincegy éve annak, hogy először választottak meg képviselőnek Erdélyben és mondhatom, hogy ez alatt a harmincegy év alatt sohasem láttam ilyen nehéz helyzetet, kivéve a háborús időt. Soha a nyomor, a szenvedés nem volt olyan általános az országban, mint ma. *Trianon a békekötések következményei most érelődnek meg a világon, de most érelődik meg az is, hogy egy új útra kell a világnak lépnie* (úgy van, hogy ennek a nyomorúságnak és szenvedésnek végét vessék.

— Önök itt ebben a körzetben sűrűn érintkeznek azokkal, akik a mindennapi kenyér gondjával küzdenek. Ez a körzet a gyökérszál, amely lehat az élő talajba és nem a nedvet kell hogy kiszívja az élő talajból, hanem meg kell, hogy termékgentse a tömegeket azzal a demokratikus gondolattal, hogy a *haza egységesen mindnujünk és hogy*

a hazának egységesen kötelességekkel tartozunk, mert a demokrácia nemcsak jog, hanem egyforma kötelesség is. Önök ezt hirdetik és úttörői ennek folytán a magyar demokráciának. Mert a magyar demokrácia fel kell, hogy épüljön a magyar nép lelkesedésén és hazafiságán, akármilyen kis kunyhóban lakik az illető, akár van betevő falatja, vagy palotában arannyal körülvéve élve az életet. Csak ha minden magyar ember megérti azt, hogy akármelyik pontra állította őt az élet, a kötelességet a hazával szemben azon csekély porszem is teljesítheti, amely csekély porszem talán a nemzet életében nagyjelentőségű és önök, akik hazafias érzést, hazafias eszméket, kötelességtudást hirdetnek a magyar nép rélegei között, önök úttörői azoknak a nagy reménységűeknek, amelyeket sürgetnek sokan, anélkül, hogy a néppel szemben a kötelességüket teljesítsék. Mert nem a népek összekötött szemmel nem tudom hona vezetése, hanem a nép tanítása, az ismeretek terjesztése az igazi demokrácia, nem pedig demagóg eszközökkel való elbotondítás olyan irányban, amelyért azok sem vállalhatják a felelősséget, akik hirdetik.

— Örömmel jöttem ide és azzal a nagy örömmel távozom, hogy ez az egységes párt, amelynek én is egy szerény tagja vagyok ma (taps), ez az egységes párt ezen a téren is teljesíti a maga kötelességeit a néppel szemben. Ezt kétszeresen kötelességünk teszi azoknak, nekünk, akik fenn a központon kell, hogy ügyeljünk a nép érdekeire, hogy szószóli legyünk azoknak a bajoknak, szenvedéseknek és amaz óhajok érvényesülésének, amelyeket a perifériákon tapasztalunk. *En csak olyan képviselőjűk akarok lenni, aki ezzel a néppel harmóniában van és tudatában a bajnak, akorom vállalni az ő képviselőt.* (Zajos taps.)

— Köszönöm azt a bizalmat, amelyet eddig belémhelyeztek. Azt hiszem, ha ezen az úton tovább haladunk, akkor eljön majd az az idő, bizvást bizom benne, hogy igazán válik mindnyájunk vágya. *Lesz még egyszer újból Nagymagyarország!* (Viharos taps.)

Dr. Dávid Géza vaskereskedő rövid beszédében mutatott rá arra, hogy a debreceni kereskedő ifjúság 40-ik éve áll a magyar dal kultuszának szolgálatában. Örömmel említette meg, hogy ennek a dalárdának gróf Bethlen István alapító tagja. Meleg köszönetét fejezte ki nemes gesztusáért és azért, hogy figyelmét szentelte ennek a dalkörnek.

A dalkör vegyeskarának éneke után dr. Szily Tibor orvos köszönte meg gróf Bethlen István látogatását és tett ígéretet arra, hogy a 21-ik körzet polgársága, mint a multban, úgy a jövőben is egy emberként áll gróf Bethlen István zászlója alatt.

Nagy lelkesedéssel és zajos ovációval búcsúztak el gróf Bethlen Istvántól, aki ezután visszatért az Arany Bikába, ahol vacsorán vett részt.

BÉCSI JELENTÉS OTTÓ KIRÁLYFI HAZASSÁGÁRÓL

Bécs, május 24. A Stunde jelentése szerint Ottó királyfi eljegyezte magát Mária bajor hercegnővel, Ferenc bajor királyi hercegné és Croy-Dülmen hercegnének leányával. Ferenc bajor herceg és felesége állandóan Sárvarótt laknak és a fiatal hercegnő a magyar nyelvet jól beszéli. Croy-Dülmen hercegnő az elhunyt Izabella főhercegnő unokahuga. A tudósítás szerint Zita királyné az eljegyzéshez hozzájárult.

A legjobb szappan olcsóbb lett

változatlan minőségben és nagyságban a

100 éves Hutter

HUTTER SZAPPAN

A nemzet hálája címén kegydíjat kap Endresz özvegye és Bittai felügyelő édesanyja

A kormány a kegydíj kieszközölése végett a kormányzóhoz fordul

Budapest, május 24. A kormány tagjai kedden délután minisztertanácsra ültek össze, amelyen Károlyi Gyula gróf miniszterelnök elnökölt.

A minisztertanács a honvédelmi és kereskedelmi miniszterek közös előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy a hősihalált halt Endresz György szolgálatonkívüli százados özvegye, valamint Bittai Gyula légügyi főfelügyelő vagyontalan és keresetképtelen édesanyja ke-

gyelmi ellátásának kieszközölése végett a kormányzóhoz előterjesztés tétessék a magyar nemzet hálája címén. A kegyelmi ellátás összege mindkét esetben havi 400 pengő kegydíj és az ezredesi fokozatnak budapesti lakbérosztály szerint megfelelő özvegyi lakáspénz.

A minisztertanács, amely ezenkívül folyótügyeket tárgyalt, este félkilencor ért véget.

A Dóczy-intézet polgári leányiskolájának Balatoni ünnepélye

Vasárnap délután tartotta a Dóczy-intézet polgári iskola tagozata kitünően sikerült balatoni ünnepélyét, amely az iskolai ünnepélyek keretéből magasan kiemelkedik. Az egész műsor egy gonddal előtanulmány eredménye, ez tartotta együtt a nyári hőségben a hatalmas közönséget, amelynek befogadására szüknek bizonyult a régi Dóczy-intézet díszterme. Egyik szám bájosabb volt, mint a másik. Ugy a növendékek, mint a hallgatóság körében elérték a nemes endenciával előkészített hatást: megszerettni hazánk szép vidékét, vágyat ébreszteni egy kellemes útra a Balaton körül.

Az ünnepély előtt szülői értekezlet volt, amelyet a betegsége miatt távol levő dr. Vekerdy Béláné igazgatónő helyett vitéz dr. Csányi Adorjáné igazgatóhelyettes tartott, általános figyelem közepette az iskolai kirándulásról, amelynek helyességét egyhangúan elfogadta a szülői értekezlet.

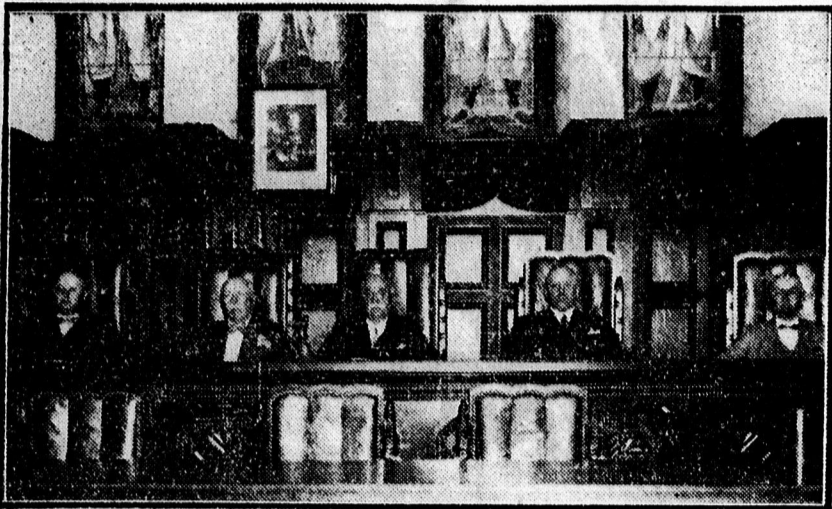
Rövid szünet után kezdődött az ünnepély. A teljes sikerért és a szépen kidolgozott műsorért illesse legteljesebb elismerés az ünnepély főrendezőjét: Zilahyi Polgáry Imréné, Regula Margit tanárnőt, akinek gondolata és legfőbb rendezésében történt az egész ünnepély megtartása. Az énekszámokat a polgári iskola énektanárnője: Zoványi Ilona, a táncokat Ch. Percezel Karola tánc-

tanárnő tanította be gondosan, ötleletesen, csinosan. A rendezésben segédkezett Király Mária, a zongorakíséretet Dudás Anci látta el. Mindkettő volt növendékek, okl. tanítónők. Minden szám egytől egyig kifogástalan volt, csinosan peregtek a számok, lehetetlen a sok bájos és ügyes szereplőt külön felsorolni. A legkiválóbbak voltak: U. Sallay Marianna, aki hangfúlatosan, ügyesen konferálta be az ünnepélyt (IV. b.). Az összekötő szerepét ráteremtéséggel vezette Zöld Gizella IV. b. o. t. Kiválóan szavaltak: Nagy Irén II. a., Szabó Ilona IV. a., Erdőy Mária. Kedvesen mesélt Balogh Magda és Rauchsauer Sárika Bőör Mária, Balogh Ilona és Vavruska Mária a Tihanyi visszhangot, karének és némajáték, adta elő ötleletesen. Bájos volt három I. b. leányka éneke, Kirimi V. és Székely M. énekszám. Majd a vadgerlicék, tündérek táncát tapsolta egy második előadásig a hallgatóság. Valamint a temperamentumos betyárok táncát kívánta látni ismételtlen a közönség.

A hallgatóság soraiban ott láttuk az igazgatótanács tagjai közül: Baja Mihály lelkész, tanácsbíró és Tóth Arpádné Zalay Emma tanárnőt.

A közönség egy igen kedves szép ünnepély emlékével távozott. A polgári iskola tanári kara legszebb teljesítményei közé jegyezhet és ünnepet.

A kléses hirdetés a legeredményesebb.

A „KANSz.” közgyűlésének elnöksége. — Középen Perjessy Mihály táblai tanácselnök, mellette jobbra Javornitzky Jenő KANSz. vezértitkár, balra Kesserű törvényszéki elnök.

Állítólag megöléssel fenyegette meg vadházastársát, ha vissza nem vonja az ellene tett terhelő vallomását

Egy érdekes rágalmozási bűnpör kulisszatitkai s családi vonatkozásai a debreceni törvényszék előtt.

Az elmúlt hónapokban több ízben foglalkoztatta a debreceni törvényszéket az az érdekes rágalmozási bűnpör, melynek vádlottja Bele György állás-nélküli debreceni napszámos volt. Bele György éveken ezelőtt a román tengerészetenél teljesített szolgálatot, pár évvel ezelőtt azonban átszökött Magyarországra s Debrecenben telepedett le. Itt összeköltözött Székely János napszámos. Bele állítása szerint a nő Székelygel megcsalta őt s ettől az időtől kezdve napirenden volt a veszekedés. Varga Juliánna és Székely János erre elhatározták, hogy Bele ellen feljelentést tesznek bizonyos ügyek miatt a rendőrségen.

Néhány nap múlva valóban feljelentés érkezett a rendőrséghez, amelyben Székely János és Varga Juliánna azt adták elő, hogy Bele György egy alkalommal kijelentette előttük, hogy a debreceni rendőrség egyik fogalmazója, dr. Répássy György úgy kezelte a rendőrségi ügyeket, mint az oláh rendőrség fogalmazói.

A súlyosan megsértett és megrágalmozott fogalmazó a feljelentés tudomásul vétele után az illetékes hatóságtól felhatalmazást kért arra, hogy a sértegető Bele ellen megtehesse a bűnvádi feljelentést. A rendőrségen persze kihallgatták Székely Jánost és Varga Juliánát, akik vallomásukban megerősítették a feljelentésben foglalt kijelentéseket, mire Bele György ellen megindították a bűnvádi eljárást. Közben Székely János ismeretlen helyre eltávozott Debrecenből s így a törvényszéki főtárgyaláson Bele Györgyön kívül csak Varga Juliánna jelent meg, aki viszont kibékült volt vadházastársával.

A tárgyaláson Bele tagadta, hogy ő elkövette volna a vádiratban foglalt rágalmozó kijelentéseket. Varga Juliánna kihallgatása során szintén visszavonta a feljelentésében foglalt kijelentéseket s előadta, hogy ő azt Székely befolyása alatt írta meg. A törvényszék a visszavonó vallomás alapján Bele György ellen megszüntette az eljárást, míg Varga Juliánát saját vallomása alapján hamis vádért 15 napi fogságra ítélte. Az ítéletben Varga Juliánna megnyugodott s így az jogerőre emelkedett.

Az ügyben most újabb fordulat állt elő. Ugy látszik, hogy a vadházastársak ismét összevesztek, mert az aszszony egy beadványt intézett a kir. ügyészséghez, amelynek az alapján az ügyészség újrafelvételt indítványozott az érdekes rágalmozási ügyben. Az

ügyet az elmúlt nap tárgyalta a debreceni törvényszéken Rézler Ervin tanácselnök büntető tanácsa. Varga Juliánna az újrafelvételi főtárgyaláson kijelentette, hogy az előző tárgyaláson azért vonta vissza a rendőrségen tett vallomását, mert vadházastársa meggyilkolással fenyegette meg, ha ellene terhelő vallomást tesz, meg aztán kibékültek és össze is kötöztek. A mostani tárgyaláson Bele ismét tagadta, hogy megrágalmozta volna Répássy fogalmazót.

A perbeszédnek elhangzása után a törvényszék Bele Györgyöt bűnösnek mondta ki s ezért őt rágalmozás vétségéért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be a kir. ítélőtáblához.

A „FESTETICH” BAJTÁRSI EGYESÜLET 10 ÉVES JUBILEUMA.

A debreceni gazdasági akadémiai „Festetich” bajtársi egyesület 10 éves jubileuma alkalmából Purgly Emil földművelésügyi miniszter és Gömbös Gyula honvédelmi miniszter díszvendégsége alatt május hó 25.—26-án nagyszabású ünnepségeket rendez. — Május 25-én, délután fél 4 órakor leventeavató dísztáborozás lesz Pallagon az ifjúsági kaszinóban. Este fél 9 órakor irredentaünnepség a pallagi hősi halottak szobra előtt, utána plenáris bühendi tábor Pallagon a Széchenyi ligetben. Május 26-án délután egyenredő 4 órakor a pallagi ifjúsági kaszinóban tisztújító gyűlés. Este 9 órakor az Arany Bika kistermében a honvédelmi minisztérium első számú regős csoportjának díszhangversenye lesz, melynek keretében fellép Kórhé Endre, az Operaház tagja, továbbá Ziláhy András és Kenedy Kálmán okl. gazdász. Hangverseny után tánc reggelig. Belépődíj nincs.

Kamatmentes kölcsönt igényelhet

mindenki házvétele, drága kamatos kölcsön leváltására. Felvilágosítás díjmentes. „SAJÁT OTTHON” Építő Takarékszövetkezet, Budapest. Hajdúvármegyei vezérképviselő: Günsberger Oszkár, Debrecen, Ferenc József-u. 58. — Az intézetnek ma 1400 tagja van, kik 6.500.000 pengőt igényeltek.

Endresz György emlékére

Király voltál: a lég királya,
Uralkodtál az éter felett.
Diadallal szeltesd kereszted,
Segítőül a Hít volt Veled.
Dicsőséget, áldást ara'ál,
Hírt szereztél a magyar névnek
És mindenütt, hol elhaladtál,
Rád, mint hősrre, rajongva néztek.
Utaidon követve Téged,
Lelkökkel a nyomodban jártak:
Jogos vágyat hirdetett géped:
„Igazságot Magyarországnak!”

Harcos voltál: a lég harcosa.
Ezrek szeme figyelt, S Te győztél.
Hol talajt ért tüztüstü géped,
Az nekünk szent-emlékü hőstér.
Visszhang voltál: ezer ajk hangja:
Igazságot a magyar névnek!
S szeltesd az irt, hogy hallják meg mind.
Kik elrablott földünkön élnek.
Főnix voltál: elégett tested,
De hamvadból Igazság támadt.
Lángod fénye az égre írta:
„Igazságot Magyarországnak!”

... A gépmadár szárnya megbillent,
Lehullt Veled baráti földre...
A gyászoló sok-sokbaráti szív
Bús lelkének virága fűd be.
Most már hisszük: sorsunk majd jobb lesz:
Elmentél, hogy beszélj az Urral.
Kérd meg: nézzen árva népére,
Mint küzd ezer veszéllyel, búval.
Mondd meg: hitünk erős. Még megvan.
S adja meg, mit Tőle úgy várnak,
Amiért Te az életedet adtad —:
„Igazságot Magyarországnak!”

GAYNÉ, ÉDY.

Dalospnap és revíziósgyűlés Szoboszlón

A kettős hazafias eszmének együtt áldozott Hajdúszoboszló város közönsége vasárnap reggel, amikor a szoboszlói levante zenekar zenés ébresztővel járta be az utcákat. Aztán a felekezetek templomaiban volt alkalmi isentisztelet. Délelőtt 11 órakor a református iskola előtti pázsitos téren folyt le az együttes ünnepély amelyen nyen több ezer főnyi közönség gyűlt össze.

Megnyitónál a levante zenekar a Himnuszul játszott, az egyesített három dalárda pedig a Nemzeti Híszkegyet énekelte. Béltékylajos református lelkész fejtegette ezután hatalmas beszédben a nap és ünnepelés kettős irányú hazafias célját, mely a magyar dal eszméjének a propagálása és a békerevizio

szükségének a hangoztatása.

A beszéd befejeztével dr. Szabó Zoltán városi aljegyző olvasta fel a tiltakozó határozati javaslatot, melyet a magyar képviselőházban s a különböző országokban élő nagy békebarátainak is saját nyelvükre fordítva elküldenek. Kotormaán István debreceni teológus Sajó Sándor „Riasztó” című alkalmi irredenta költeményét adta elő megrázó hatással.

A helybeli három dalárda régi magyar népdalok szép összhangzatos előadásával gyönyörködte a lelkes közönséget. Végül a levante zenekar a Horthy indulóval fejezte be a mindvégig nagyon lelkesítő szép hazafias ünnepélyt.

DEBRECENI FÜSZERKISKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK KÖZGYŰLÉSE.

Május hó 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében volt a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületének ezévi rendes közgyűlése. A közgyűlést az egyesület népszerű elnöke Vadász Sándor nyitotta meg, aki megnyitó beszédében reámutatott a rendkívül nehéz helyzetre, a gazdasági válság pusztításaira és főbb vonásokban ismertette az egyesület tevékenységét. Ismertette az egyesület rendkívül fontos munkáját s a megjelentek élénk tetszése közben mutatott arra rá, hogy a fűszerkiskereskedők akkor tudják meg legjobban, hogy mennyire szükségük van az egyesületre, hogyha az egyesület nem lenne. Dr. Diczig Alajos olvasta fel ezután rendkívül tartalmas évi jelentését, amelyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A számvizsgáló bizottság jelentésének elfogadása, továbbá az 1932. évi költségelölirányzat elfogadása után a közgyűlés Zsalkó Jenő javaslatára állást foglalt a kereskedői tevékenység szakképzéséhez kötése mellett és kimondotta, hogy ebben a kérdésben a debreceni kereskedelmi érdekképviseletekkel egyetemben kö-

zös értekezletet rendez. Deutsch Jenő indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy memorandummal fordul dr. Vársary István polgármesterhez, amelyben kéri fogja, hogy a bizton megindítandó újabb inségakció lebonyolításába a kiskereskedőket vonják be. A hűsfogyasztási adó visszamenőleges lerovásának ellenőrzésével kapcsolatban hangzottak még el panaszok, — majd ezek után Bihary Ernő javaslatára a közgyűlés az egyesület elnökségének, elsőorban Vadász Sándor elnöknek agilis munkásságáért elismerését fejezte ki és eijgyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Takaréktűzhelyek

minden kivételben készen kaphatók 40 pengőtől. Ugyanitt javításait vállalom. NAGY ISTVÁN lakatos, Széchenyi-u. 6.

*A Debrecen apró
hirdetése olcsó, mert
eredményes.*

Kerékpárjait

olcsón javítja, minden alkatrészt raktáron tart, azonnal behelyez, **NAGY ISTVÁN** műszerész Széchenyi ucca 6.

MA szerdán délután három órakor

Farkas Imre legmulatságosabb operettje

Tul a Nagykrivánon

legdrágább hely 80 fillér.

Este nyolc órakor, mindenki számára félhelyárral

MA SZERDÁN UTOLJARA

Tűzmadár

NEZZE MEG OKVETLEN!

Csütörtök, péntek este

Fedák

Sári

vendégjátéka!

MAGNÁS MISKA — SYBILL operettekben.

Május 25-én, szerdán d. n. 3 órakor ifjúsági előadás: Tul a Nagykrivánon, operett. Este 8 órakor: Mindenki számára 50 százalékos (fél) helyárral. Kardoss Géza felléptével: Tűzmadár, színjáték. Május 26-án, csütörtökön d. n. 3 órakor, mindenki számára 50 százalékos (fél) helyárral, Kardoss G. felléptével: Tűzmadár, színjáték. — Este 8 órakor, Fedák Sári vendégfelléptével! Mérsékelt emelt helyárak! Magnás Miska, operett.

MOZIK MŰSORA:

Ma szerdán, május 25-én:

VIGSZINHÁZ 5, 7, 9 óra	A londoni kémmő. Hangos dráma. Főszereplők: Elisa Landi, Charles Farrel és Myrna Loy.
URANIA 7 és fél 10	A szöke válók. Hangos vígjáték. Lén Deyers főszereplésével. Azonkívül: A szerelem dala.
APOLLO	SZÜNÉT

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlini tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.

Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 450 P. Pensiók 8 P-től.

Egy ágy nál 10%, két ágy nál 20% engedmény a lap olvasóinak.

Ma szerdán a Vigszinházban féláru kedvezményes szelvény ellenében nézheti meg

Charles Farrel legújabb filmjét, a „Londoni kémmő“-t

dráma 9 felvonásban.

Előadások kezdete: 5-, 7- és 9 órakor.

DEBRECZEN	DEBRECZEN
Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére A VIGSZINHÁZ	Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére A VIGSZINHÁZ
május 25-iki bármely előadására.	május 25-iki bármely előadására.

Csütörtökön premier a Vigszinházban: DENEVÉR. Fősz.: Anny Ondra

Debreczeni Ferenc emlékezete

Tegnap volt az első évfordulója annak, hogy Debreczeni Ferenc, a tisztántúli cserkészlet egyik megszervezője, a IX. cserkészkerület ü. v. elnöke s a 172. Erő cserkészcsapat éveken át volt parancsnoka a tízévi jó munkát megkoronázó kerületi jubileumi ünnepségek rendezése közepett pünkösdi első napján autószerencsétlenség következtében életét vesztette. Erről a szomorú évfordulóról a debreceni cserkészkerület és annak csapatai, elsőrendben a ref. kollégium gimnáziumának 172. Erő cserkészcsapata, mely leginkább szívébe zárta volt parancsnokát, kegyelettel emlékeztek meg.

A kerület tisztikara és intézőbizottsága, továbbá a Damjanich Ilona leány cserkészcsapat dr. Versényi Klára tanárnő vezetésével és az Erő cserkészcsapat teljes számban kivonultak a sírhoz s ott a XC. szoltár elnéklése után vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. kill. gimn. igazgató, kerületi elnök a IX. cserkészkerület, Kornya Sándor ref. gimn. tanár, parancsnok, a 172.

Erő cserkészcsapat, a Damjanich Ilona cserkészcsapat egy tagja a cserkészleányok és Molnár Pál ref. gimn. tanár az elhunyt egy külföldi jó barátja dr. Hans Wiegler berlini tanár nevében megkoszorúzták a sírt, végül pedig felhangzott a cserkészinduló: Fiuk fel a fejjel...

A kegyeletes aktusnál, amelyen Debreczeni Ferenc édesanyja, több tisztelője, barátja és volt tanítványa is résztvett az említettek kivül a kerület tisztikarából Török Tibor, Somlyai József, Pásztor Gyula, Rábold Gábor ker. tisztviselők, Bodnár Géza, Csanak József, vitéz Roncsik Jenő dr., vitéz Tóth Gyula dr., Zilahy Zoltán és Németh Nándor intézőbizottsági tagok, továbbá Nagy Jenő dr., Péter Zoltán, Kovács Ernő dr. ref. gimn. tanárok, Kuntár József kegyesrendi tanár, a 171. Erdősi Imre csapat parancsnoka, Zsigó Károly, Csorba András, Ember Ernő tanár cserkészvezetők jelentek meg.

Kitűnően sikerült a Szent Erzsébet Egyesület pällagi kirándulása

Vasárnap délután 3 órai kezdettel tartotta meg a Szent Erzsébet Egyesület Pallagra tervezett kirándulását, amely a legteljesebb siker jegyében zajlott le. Impozánsan nagyszámú és előkelő közönség jelent meg, úgyhogy a pällagi vendéglő kerthelyisége kicsinynek bizonyult a vendégek befogadására. A ragyogó verőfényes délután és a holdvilágos májusi est fokozta a kirándulás kellemességét. A kirándulók csoportokba verődve sétáltak a gazdasági akadémia romantikus parkjában. Az esti órákban kezdetét vette a tánc az akadémia fényesen kivilágított kaszinóhelyiségében, az akadémiai hallgatók kitűnő házigazdái a debreceni specialitást a friss, illatos fonatost is, amely két kitűnő háziasszony, özv. Pajor Kálmánné és Bosznay Istvánné úrasszonyok felügyelete mellett készült.

Az egyesület gyermekvendégeinek kellemes szórakozását szolgált a pällagi elemi iskola ifjúsági vöröskereszt csoportjának vidám ügyes kabaréelőadása, melynek számai közül külön ki kell emelnünk: Hunyadi Lajoska ügyesen előadott prólogját, Siposs Mártha és ifj. Halász Miklós komoly érzéstől áthatott irredenta szavaltatát, két emulálóan bájos kis baba, Gyökerez Kátóka és Kisfaludi Marika rokokó táncát, Hauser Sárika kedvesen elénekelt gyermekdalocskáit, a temperamentumos Erdely Mancika és Hunyadi La-

joska magyar táncát. A Kofac című kis vígjelenetet tehetséges kis főszereplőjével, Juhász Juliskával együtt. A többi szám is mind egytől egyik kedves, vidám és ügyes volt, ami természetesen elsősorban az ifjúsági vöröskereszt csoportvezetőjének, Tasnádi Kovács Ilonának és mindenben méltó, hű segítőtársának, Kossuth Ellának az érdeme.

Minden dicséret és elismerés megilleti őket fáradságukért és azért a kitűnően bevált módszerért, mellyel a szokásos elméleti oktatás mellett bevezetik a nemzeti produktív szellemet is az iskola padjai közé. Erről tanuskodott az a kis kollektív kiállítás, melynek minden egyes darabja: gyermekjátékok, kézimunkák, tulipános ládák nemcsak a gyermekek kiváló ügyességéről tesz tanulságot, hanem emellett mindegyik magyar motívumot is képvisel.

A gyermekelőadás után Kovássy Kálmánné elnök meleg szavakkal köszönte meg a kedves mulattató előadást és legteljesebb elismerését fejezte ki. Majd megvendégelte a kis szereplőket.

Es most elsősorban kell megemlékeznünk Kovássy Kálmánnéról, egyesületünk közszerepében álló elnöknőjéről, aki mindenre kiterjedő gondossággal, figyelemmel és szeretetreméltó kedvességgel foglalkozott az egyesület vendégeivel s ugyanakkor kitűnő vezetői készséggel, energikus összefogással irányítja és ellenőrzi az egyesületet min-

den ténykedésében, mindenki legnagyobb meglepedésére.

A Szent Erzsébet Egyesület igazgatója, Ruffly-Varga Kálmán és alelnöke, Ruffly-Varga Kálmánné a Pallagon a legszeretreméltóbb házigazda és a legbájosabb háziasszony szerepét töltötték be. Meg kell emlékeznünk még özv. Ahác Imrénéről, az egyesületi vegalmi bizottságának agilis elnökéről, akinek nevéhez a régi patinás, kincses Kolozsvár jótékony négyeletének sok felejthetetlenül vidám, kedves mulatságának emléke fűződik. A rég szerzett tapasztalatokat, hozzáértést, rutint most a Szent Erzsébet Egyesület szolgálatába állította s önzetlen áldozatkészséggel és fáradhatatlan buzgalommal kamatoztatja ott a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében.

A jelenvolt hölgyek névsorát ezuttal nem közöljük, tekintettel arra, hogy a kirándulók a gazdasági akadémia egész területén szétszóródtak s így nem lehetett pontos névsort összeállítani.

Előkészületek a bélyegkiállításra

A harmadik bélyegkiállítás tünneplés megnyitása f. évi június hó 5-én lesz a Déri múzeum kiállítási termében délelőtt fél 9 órakor. A rendezőbizottság felkérése folytán a védnökséget a következő urak fogadták el: Fővédnökök: dr. Vársány István polgármester, Sesztina Jenő iparkamarai elnök, dr. Ecsedi István muzeumi igazgató. Védnökök: vitéz dr. Tóth Gyula, Fischer Jenő, dr. Roncsik Jenő, Suhajda Béla, Csobán Endre, Felbermann Zsigmond, Frigyes Jenő, Harsányi Pál, Keppich Béla, Markovits Ignác, dr. Roncsik Tibor, Vársárhelyi Ármán, dr. Csűrös Ferenc, Feldmann Sándor, Fürst László, Ricket Antal, Somlyai József.

Rendező bizottság: elnök: dr. Rácz Lajos, alelnökök: Szabó Elek, Bíró Marcel és Kiss Ernő, titkár: Nagy Lajos, jegyző: dr. Salánky József, pénztáros: Fülöp Géza, ellenőr: Varga Károly, háznagy: Csapó László, bizottsági tagok: Lajos Béla, Nagy Jenő és Tóth Ferenc. Bírálóbizottság: elnök: dr. Roncsik Jenő, társelnök: dr. Balogh István, tagok: vitéz dr. Tóth Gyula, Keiner Ármán és Láncty István. Előkészítőbizottság: Nagy Lajos és Csapó László.

A kiállítás 8 versenycsoportra oszlik és ezeken részt vehet a Tisza balpartján lakó minden gyűjtő. Bepozícióba lehet az alábbi csoportokra: 1. általános gyűjtemény, 2. egy világrész, 3. egy ország bélyegeinek gyűjteménye, 4. speciális gyűjtemények, melyben egyes országok ilyen gyűjteményei, repülőposta s helyi bélyegek soroltatnak, 5. egészek, vagyis teljes és képeslapok, 6. okmány és alkalmi bélyegeket, mint például kiállítási, hadi és reklámbélyegyek, 7. ifjúsági gyűjtemények az anyagra való tekintet nélkül.

A kiállítás díjai: 1. az egyesület által alakított vándordíj, egy ezüstserleg, melynek jelenlegi védője Varga Károly, 2. aranyozott, 3. ezüstözött, 4. bronzérem. E díjakon felül jutalmul szolgál még a magánosok által felajánlott plakettek, érmék és egyéb tiszteletdíjak stb. Eddig már 10 darab plakett lett felajánlva. E díjakon kívül még több oklevél is lesz kiadva, sőt minden résztvevő díszes emléklapot is kap.

A kiállítandó tárgyak keret alatt vagy anélkül, bármily alakú kartonon és albumlapokon állítható ki. Az anyagok legkésőbb június hó 4-én délután 6 óráig adandó át vagy hozandó fel a Déri múzeum kiállítási termébe. Nevezési díj tárgyanként 50 fillér, üveg-szekrényben 2 pengő. Nevezéseket elfogad az egyesület titkára, Nagy Lajos, rendőrségi palota 31. szoba és Csapó László, pénzügyi palota 1. emelet 20. szoba.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenté május 24-én:

A nyugati hidegebb levegő betörése tegnap este fél nyolckor ment végbe nálunk. A nyugatról viharos lökésekkel feltámadt szél hatalmas porfelhőt kavart a város fölött, ijesztően fekete és alacsony felhők is futottak át feletünk, a hőmérséklet is jelentős mértékben csökkent, de csapadék egyetlen szem sem esett. Az égbolt ma is erősen felhős volt s az élénken fuvó délnyugati szél az erősebb felmelegedést megakadályozta. A mai legmagasabb hőmérséklet 25.4 fok Celsius volt.

A nyugati légáramlás uralma még nem záródott le teljesen és még a holnapi napon újabb esős területek átvonulására van kilátás.

A légnyomás ma alig mutatott jelentősebb változást. A tengerszintre redukált értéke reggel 754.9, este 754.7 mm volt. Esti hőmérséklet 22.2 fok Celsius.

Változóan felhős idő várható, mérsékelt meleggel és esetleg kisebb esővel.

— **Ujabb tízezer pengő az inségmunkára.** A kereskedelmi miniszter a Hajdumegyében végzett inségmunkák költségeihez való hozzájárulásra újabb tízezer pengőt utalt ki. Ezt az összeget is a útéptési inségmunkára fordítják.

— **A Csokonai-Kör közgyűlése.** A Csokonai-Kör folyó hó 31-én, kedden délután hat órakor a Déri Muzéumban közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Jelentés a Kör működéséről. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése a zárószámadról. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése a Eötvös-előirányzat. 4. Tiszviselők, választmányi tagok és számvizsgálók válasza. 5. Indítványok. A közgyűlésen csak azok az indítványok tárgyalhatók, amelyek az indítványok tárgyát tartalmazzák. A közgyűlés május 28-án, szombaton déli 12 óráig dr. Pap Károly elnökkel, vagy Csobán Endre főtitkárnál írásban benyújthatnak. A közgyűlésre a Csokonai-Kör tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **Rózsabokorban minden szerdán, szombaton és vasárnap záróra reggel 5 órakor.**

— **Ügyvédi hír.** Dr. Róth László ügyvédi irodáját Csapó u. 4. alatt (I. emelet) megnyitotta.

— **A Déri Múzeum Urnapján nyitva.** Debrecen sz. kir. város Déri Múzeuma Urnapján, tekintettel a fővárosból idejövő „Filléres gyors”-vonattal nagyobb számú idegen látogató remélhető, egész nap nyitva lesz és pedig délelőtt 10—2 óráig és délután 4—6 óráig Belépődíj egész napon át személyenként 20 fillér lesz.

— **A Közművelődési Könyvtár Urnapján** délután zárva.

— **x Jég!** Telefon 31—20. Megrendelés, előfizetés legelőnyösebben. Műjéggyár Részvénytársaság.

Racionális könyvvezetés és ellenőrzés.

Adler Béla, a National Regisztráló Pénztárak vezérképviselő-organizátora május 24-től az Arany Bika-szállóban tartózkodik és minden kötelezettség nélkül szívesen áll érdeklődők rendelkezésére a könyvvezetés és általában az ellenőrzés racionalizálása tekintetében.

Ellenőrzőpénztár - tulajdonosoknak minden kívánt felvilágosítással készséggel szolgál.

Napok óta nyomtalanul eltűnt gróf Teleki Ferenc a debreceni egyetem orvostanhallgatója

Allítólag az idegenlégióba indult a kalandoslelkű fiatal gróf.

Néhány nap óta szenzációs ügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség. A rendőrségen ugyanis megjelent gróf Teleki Ferenc föld-birtokos, akinek a megszállott Szatmármegyében, Koltón van birtoka és kétségbeesve jelentette be, hogy fia, gróf Teleki Ferenc, aki a debreceni egyetem orvostani fakultásának hallgatója, e hó 19-én eltűnt a Simonyi ut 19. sz. alatti lakásáról és azóta nem adott életjelet magáról.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a fiatal gróf előkerítésére. Debrecenben ugyszólván tüvették az egész várost, de a hatalmas területű fiataltelep nem került elő. A detektívek kihallgatták gróf Teleki Ferenc barátait, akik elmondották, hogy a barátjuk többször hangoztatta előtűnik, hogy unja a sablonos életet és kalandokon szeretne keresztül menni.

— **Meglátsátok, egyszer beálló az idegenlégióba!**

A barátok azonban nem vették komolyan ezeket a kijelentéseket és azt hitték, hogy mindez csak tréfa.

Az eltűnt fiatal grófnak, aki román állampolgár, egész Európára szóló román utlevele van és nincs kizárva, hogy elutazott Debrecenből. A hatalmas területű fiatal gróftól nagyon jól ismerték Debrecenben, szoros barátságban és rokoni viszonyban állott gróf Hoyos Ferencel, aki a közelmúltban a Bikában mulatás közben föbelőtte magát. Ekkor a társaságában levő gróf Teleki Ferenc szállította ki a súlyosan sérült gróf Hoyost a klinikára. A debreceni rendőrség az eltűnésről rádiógram útján értesítette az ország összes rendőrségeit és most országsszerte keresik az eltűnt fiatal gróft.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Vass Pál közművesegéd, leány, Irén; Szabó János napszamos, leány, Judit; Tóth Miklós lakatossegéd leány, Mária; Tóth András, máv. értesítő, fiu, István; Puskás Károly gazd. akadémiai tanár, fiu, Kornél; Bodnár István máv. altiszt, fiu, András; David Márkusz keresk., fiu, György; Somogyi Sándor közművesegéd, fiu, Pál; Albert Sándor fm., fiu, Lajos; Tokaji István fm., fiu, József; Orosz János fuvaros, fiu, István; Szabó László fm., fiu, László; Kovács Károly fm., fiu, Mihály; Mátyi Gábor fm., leány, Irma; Márton János fm., leány, Piroška; Szabó Márton fm., leány, Etelka; Hunyadi József fm., leány, Róza; Enyedi Imre napsz., leány, Ilona.

Halálozások: Bodnár Ferenc, ref., 34 éves, Geszteréd. Özv. Snopper Gáborné Rácz Mária, ref., 64 éves, Vigkedvű M. u. 29. Mike József, ref., 25 éves, Fűza u. 7. Kácskai Gábor, ref., 73 éves, Kishegyési ut 40. Özv. Boda Antalné Posch Mária, r. kath., 56 éves, Pallag. B. Nagy Julia, ref., 11 hónapos, Ehes 40. Zámbo Márton, ref., 52 éves, Ifajduböszörmény. Horánszki Istvánné Katona Julia, ref., 76 éves, Zádár ucca 13.

Eljegyzés: Suhajda István—Fejes Vilma.

Házasság: Ornstein László—Kóth Berta.

— **A borbély és férfifodrászok urnapi zárórája.** Értesítjük úgy a nagy-közönséget, mint a fodrászszakosztály tagjait, hogy üzletünket Urnapján, az az csütörtökön délután 2 órakor zárjuk. Elnökség.

— **Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:** Kigyó, Piac u. 33. — Muraközy, Piac u. 72. — Sas, Hatvan u. 70. — Csillag, Árpád tér 1. — Nádor, Szent Anna ucca 66.

Urnap ünnepének templomi rendje

Szentmisék a szokott időben: reggel 6, 7, 11, háromnegyed 12 és fél-egy órakor csendes szentmisék. Nyolc órakor ünnepélyes nagymise, utána körmenet. Ugyancsak 8 órakor a reál-gimnázium udvarán szentmise az iskolák növendékei, a Svetits-intézet ut-tézet udvarán félnyolckor pedig a zárdai iskolások számára. Ezekben a szentmiséken természetesen mások is résztvehetnek. Körmenet vezérlővel szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő káplán. A déli szentmisén prédikál dr. Hanzély Lajos káplán.

A kertségi iskolákban és az August-szsanatóriumban szentmisék nem lesznek.

Délután 6 órakor májusi ájtatosság. Énekel a Svetits-intézet leányliceumának énekkara. Prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

Az ünnepi körmenet rendje a következő: 1. Elemi iskolák növendékei. 2. Polgári fiúiskola. 3. Főreáliskola és kereskedelmi iskola ifjúsága. 4. Piarista reál-gimnázium. 5. Kereskedelmi leányiskola és a Dóczy-intézet növendékei. 6. Svetits-intézet. 7. Katonazenekar. 8. Mária-Társulat. 9. Szent Ferenc III. Rendje. 11. Szociális Misszió és Leányklub. 12. Urnök Kongregációja és Urleányok Kongregációja. 13. Szent Erzsébet Nőegylet és Svetits-Diákszövetség. 14. Katolikus Népszövetség. 15. Egyetemi Ifjak Szent László Köre. 16. Szent József férfi Kongregáció. 17. Katonai díszszázad. 18. Fehérruhás leánykák. 19. Papság. 20. Katonatisztek, rendőrtisztek küldöttsége, egyháztanács, iskolaszék és Urak Kongregációjának tagjai. 21. Katonai díszszázad.

A közönséget ezúton is kéri, hogy a karszalagos rendezőknek készséggel engedelmeskedjenek s a fenti rendet minden körülmények között tartásuk be. A körmenet útvonalán levő lakások tulajdonosait pedig arra kéri, hogy az ablakokat virággal és szőnyeggel s égő gyertyákkal kivilágítsák szüveskedjenek.

— **Tornaünnepély a piarista reál-gimnáziumban.** A debreceni kegyes tanítórendi Calasanzai Szent József reál-gimnázium ifjúsága május 26-án, délután negyed öt órakor tartja meg tornaünnepélyét az intézet udvarán. Az ünnepély műsorán szabadgyakorlatok, bajnoki versenyek szerepelnek magaskorlátlan, összetett szereken, magasnyújtón stb. Lesz kötélhúzóverseny, alagutstaféta, zsinórlabdajáték, körstaféta, saroklabdaverseny, gulasz csoport továbbá az intézet legkiválóbb tornászai asztalugrásokat, lovon való gyakorlatokat és talajtorna-produkciókat mutatnak be. Az intézet igazgatója, dr. Karl János, ennek az ünnepélynek keretében osztja ki a legjobb tornászok között a jutalmakat. A tornaversenyen a Máv. zenekar játszik.

— **Az Árpád téri egyházzás Nőegylete** ma, szerda délután 4 órakor összejövetelt tart a gyülekezeti teremben. Kéri a vezetőség a tagok pontos megjelenését.

— **Az Árpád téri egyházzásban biblióra** lesz ma (szerda) este 7 órakor.

— **A 75 fokok hővizbe mártotta a lábát.** Hajdusoboszlóról jelentik: — Ákosi Viktor rendőrőrmester 10 éves gyermeke szombaton a hajdusoboszlói hőforrás 78 fokos meleg vizébe mártotta lábafejét. A forró víz teljesen összeégette a szerencsétlen gyermek lábát, úgy hogy esetleg amputálni kell.

Maradék selymek

Állandóan kaphatók rendkívül olcsó árban A MAGYAR RUHAIPAR-nál.

KÖSZVÉNY REUMA CSUZ

Izületi és hasogató fájdalmak legbiztosabb gyógyszere

PRÓBATUBUS 2-P. **Rheumagel** MAGYTUBUS 3-90P.

Főraktár: ARANYANGYAL gyógyszerár Piac-és Szt-Anna-u.sarok Alapítási év: 1670

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

Megemlékezés a hősi halált halt pilótákról. — Felszólalások a túladóztatás ellen.

Tegnap délután a nagy meleg ellenére nagyszámban gyűltek össze a kamarai tagok a kamara közgyűlési termében, ahol Sesztin Jenő elnök, felsőházi tag, a Nemzeti Hírszék elmondása után délután fél 4 órakor nyitotta meg a kamara közgyűlését. Az elnök meghatott és poétikusan szárnyaló szavakkal emlékezett meg Endresz György és Bittay Gyula hősi halált halt repülőkről. A kamarai tagok állva hallgatták végig az elnök mély hatást keltő szavait. A régi szokás szerint megemlékezett az elszárazított területeken lakó kereskedőkről és iparosokról is azt a kívánságát fejezte ki, hogy azok kiküldöttei is mielőbb megjelenhessenek a kamara falai között. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a kamara közgyűlése dr. Radó Rezső kamarai főtitkár javaslatára üdvözölte a miskolci kamara új elnökségét az ottani kamara újalakulása alkalmából. Dr. Radó Rezső főtitkár terjesztette elő ezután az elnöki javaslatokat a javaslatok szerint megalakította a kamara az állandó bizottságokat, köztük a közüzemekkel foglalkozó bizottságot.

A kamara közgyűlése a Magyar Hét ósszal való rendezését szükségesnek tartja, mert az eredeti elgondolás szerint ezt a propagandai akciót minden évben meg kell ismételni.

Levelezőtárggá választotta a közgyűlés dr. Csató Dávid szolnoki ügyvédet, a szolnoki Kereskedelmi Társulat ügyészét. A kamara 1931. évi zárószámadásainak elfogadása után foglalkozott a kamara dr. Radó Rezső főtitkár előadásában a kamarai törvény reformjával és egyhangú helyesléssel magáévá tette azt a javaslatot, amely szerint a kamara a kereskedelmi és iparkamara 3 osztályú igazgatóságát az erre vonatkozó törvénytervezet bizonyos módosításokkal sürgősnek és szükségesnek tartotta.

Ezután dr. Harsányi Imre ügyv. titkár tett jelentést a közüzemek folyamatban lévő felülvizsgálatáról. Hoffer Bertalan nyíregyházi levelezőtárggá azon bejelentését, hogy Nyíregyháza megyei város valamennyi, az iparnak és a kereskedelemnek indokolatlan versenyt létesítő közüzemét megszüntette, illetőleg bérbeadta, a kamarai közgyűlés, mint követendő példát, élénk helyesléssel fogadta.

Zelinger Ede kamarai alelnök, dr. Radó Rezső főtitkár és Fuchs H. Imre kamarai beltag hozzászólásai után a közgyűlés a közüzemek felülvizsgálatainak gyorsabban való lefolytatását szükségesnek tartja. A kamara közgyűlése egyhangú helyesléssel magáévá tette azokat a szempontokat, amelyeket dr. Radó Rezső főtitkár Debrecen sz. kir. város közüzemeinek a felülvizsgálatánál képviselt.

Sesztin Jenő elnök ezután bejelentette, hogy a kamara egyik érdemes tisztviselője, Vajna Aranka irodaigazgató szolgálatának 25 éves évfordulóját érte el, ez alkalomból öt tiszteletbeli irodaigazgatói címmel ruházta fel a kamara vezetősége és tisztviselőtársai meleg ünnepélyben részesítették. A kamara közgyűlése lelkes tapsal és éljenzéssel vette tudomásul az elnöki bejelentést.

Ezután a hiteltudósítói és hitelhírszolgálati iparra vonatkozó jogszabályok reformjának, továbbá a mezőgazdasági gépek és a műszaki kereskedelem körébe eső cikkeknek a megrendelésgyűjtési tilalom alól való kivételének kérdését tárgyalta a közgyűlés. Pecsngánsszky Sándor jászberényi kültag és Engel Mór szolnoki kültag hozzászólásai után a közgyűlés a tilom alól való kivétel ellen nyilatkozott. Dr. Diczig Alajos h. titkár előadása alapján az új lisztforgalmi adóváltás megállapítása ellen tiltakozik a kamara közgyűlése és egyben megszüretti a Futura visszafelvezetésére vonatkozó kormányigéret teljesítését. Megsüretti a kamara az adóstatistika közzeitételét, majd elhatározta, hogy részletes memorandumot intéz a kormányhoz, amelyben reá mutat arra, hogy a jelenlegi nemzeti jövedelem mellett az államháztartás és önkormányzatok terheit a gazdasági élet nem bírja el és bizonyos beruházási munkálatok fogantatása nélkül a termelő munka olyan mértékben szűnik meg, hogy a költségvetés szerint beállított bevételek nem fogják befolyjni. E kérdés körül rendkívül élénk vita fejlődött ki, amelyben résztvettek Pecsnyánszky Sándor, Pisszer János és Kepes József kültagok.

A végkiürítések szabályozását megsüretti a kamara, valamint felr a kormányhoz a postatarifa leszállítása érdekében.

Dr. Harsányi Imre ügyv. titkár javaslatára a kamara elhatározta, hogy a kereskedelmi miniszter üröz felr a kocsmáipar fokozatos megszüntetése és annak a fogadó, vendéglő és kávéházi iparok rokoniparává minősítése érdekében. Mindazok a kocsmárosok, akik iparendélyüket a kiadandó rendelet kiadása előtt szerezték, meghatározott időn belül, legfeljebb 3 éven belül jogosítva legyenek vendéglői szakvizsgát tenni, azok a kocsmárosok pedig, akik a szakvizsgát le nem teszik, tevékenységüket a jelenleg megállapított keretek között gyakorolhassák tovább.

Végül dr. Olasz Vilmos h. titkár és dr. Torda Balázs fogalmazó előadásában foglalkozott a közgyűlés több ipari jogi kérdéssel.

Terménytözsde.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza májusra 12.42—12.44, júniusra 12.34—12.35. Rozs májusra 14.50—14.55, júliusra 14.25—14.30. Tengeri májusra 17.30—17.35, júliusra 15.30—15.40.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 12.15—12.55, 78 kg-os 12.30—12.65, 79 kg-os 12.45—12.85, 80 kg-os 12.55—12.95, felsőtiszai 77 kg-os 12.00—12.20, 78 kg-os 12.15—12.35, 79 kg-os 12.30—12.50, 80 kg-os 12.40—12.65. Rozs 14.10—14.20, tak. árpa I. 15.25—15.50, tak. árpa II. 15.00—15.25, sörárpa 15.50—16.00, zab I. 18.50—19.50, zab II. 17.75—18.25, tiszai tengeri 16.70—17.00, korpá 12.00—12.20.

Csikágói zárlat.

Búza májusra 58 és ötnyolcad (60), júliusra 61 (61 és egynyolcad), szeptemberre 61 és hétnyolcad (63).

Tengeri májusra 31 és egynegyed (31 és egykettő), júliusra 32 és háromnegyed (33 és egynegyed), szeptemberre 35 (36).

Zab májusra 22 és ötnyolcad (23 és egynegyed), júliusra 22 és hétnyolcad (23 és egykettő), szeptemberre 23 (23 és ötnyolcad).

Rozs májusra 37 és egykettő (39 és egynegyed), júliusra 31 és háromnyolcad (41 és háromnyolcad), szeptemberre 41 és egynyolcad (42 és háromnegyed).

Az iránvzat aliz tartott.

Párisi hölgyfodrász, kozmetika

modernül átalakítva, Simonffy-utcából

Plat-utca 61 szám

félemelet alá lett áthelyezve.

Leszállított árakkal!

Leszállított árakkal!

Elégette az árverésről szóló végzést az unoka

A debreceni törvényszék háromhónapi fogházra ítélte egy fiatal gazdaleányt

Érdekes okirathamisítási ügyet tárgyalt a minap a debreceni törvényszékben dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa, B. Vargha Ferenc 70 éves hencidai gazdálkodó ellen a múlt évben több végrehajtást eszközöltek. Az árverésről szóló végzést azonban az öreg gazdálkodó nem kapta kézhez, mert azokat unokája, ifj. Ungváry János gazdaleány vette át a kézbesítőtől. Ezután az iratokat elégette, a végfve pedig a saját nevét írta rá és ugyadta vissza a kézbesítőnek. Így aztán

az árverésről csak akkor értesült az öreg gazdálkodó, mikor 36 holdas birtokát máról-holnapra elárverezték.

A törvényszéki főtárgyaláson ifj. Ungváry György azt adta elő védekezésül, hogy neki nem volt tudomása az iratok fontosságáról s ezért égette el azokat. A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás befejezése után ifj. Ungváry Jánost okirathamisításért jogerősen háromhónapi fogházra ítélte.

SPORTHIREK

Érdekes úrnapi futballprogram Debrecenben.

Urnapijára érdekes futballprogramot hoztak össze az amatőrök. A vasutas pályán délután fél 2 órai kezdettel a DVSC—DEAC tartalékcsoportjai játszanak barátságos mérkőzést. Utána fél 4 órai kezdettel a DVSC játszik vasutas bajnoki mérkőzést a NyVSC csapatával, amelynek tudására legjobban jellemző, hogy vasárnap bajnoki mérkőzésen döntetlenül játszott a NyKISE-vel. Utána fél 6 órai kezdettel a DEAC—DKASE mérkőzés kerül lejátszásra, mely jelentőségénél fogva kiemelkedik a programból és amelyen a DKASE bajnoksága dőlhet meg, mert pontvesztés esetén a bajnokság Püspökladányra vándorol.

Az érdekes program olcsó helyárakkal tekinthető meg a DVSC Diószegi úti sporttelepén.

A piarista reál gimnázium nyerte a kerületi KISOK bajnokságot.

A kerületi KISOK bajnokság május 15-én zárult. A bajnokságot a debreceni piarista reál gimnázium csapata nyerte 8 ponttal és 10 : 5 gólaránnyal. Így aztán az országos döntőben a debreceni kegyesrendi reál gimnázium csapata vesz részt, amely már több ízben megmutatta, hogy a futball terén is respektábilis erőt képvisel.

Ifjúsági mérkőzés.

Róm. kath. fiúiskola II. alsó válogatott—Ref. gimn. II. alsó válogatott 4:2 (3:1). Góllövő: Ugró (2), Tóth 11-es, Szilágyi, Orosz. Jók voltak: Kopjári, Bobák, Úveges, Ormósi, jó volt még a kapuban Hegedűs.

Barátságos mérkőzés.

Attila FC—Kabal MOVE 0:0. Az Attila egy 11-est nem tudott értékesíteni.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS.

A Magyar Nemzeti Bank pályázatot hirdet a Déri tér és Pulszky uca által határolt telken levő régi házak lebontására. Az ajánlati űrlapot a bank deb-

receni fiókján (Arany János u. 1/b szám) a hivatalos órák alatt díjmentesen szolgáltatja ki. Az ajánlatok benyújtásának határideje 1932. évi május hó 28.

Új fényképészeti műterem az

„UNIÓ“

SVETITS BÉRHAZBAN
AZ UDVARBAN.

Szép, művészi képek,
nagyon olcsó árak.

3 MŰVESZKÉP 3 PENGŐ.

Közérdekű levelek

NYILT LEVEL
A HELYI VASUT
IGAZGATÓSÁGAHOZ.

Több városi napidíjas és tisztviselőtársam nevében szólalok fel, illetve tolmácsolom panaszunkat abban a reményben, hogy az igen tisztelt igazgatóság megértő lesz velünk szemben.

Debrecen város közönsége a legnagyobb örömmel értesült a villamosviteldijak lényeges leszállításáról, kivéve a város alkalmazottait, akik eddig mindig a legnagyobb kedvezményt élvezték a helyi vasutól. Most azonban azzal szemben, hogy a közönség 24 fillér helyett csak 10 fillért fizet, mi városiak — akik csak heti kártyát használhattunk, mivel az a négy út bőségesen elég volt nekünk — 4.50 P helyett 5 P-t leszünk kénytelenek fizetni. Tehát 50 fillért rá kell fizetnünk akkor, amikor más mindenki lényeges kedvezményt kapott a viteldijaknál.

Az volna tehát tiszteletteljes kérésünk, hogyha már megszűnnek a heti kártyák, úgy méltóztassék a városi havi bérleteket 4 pengőben megállapítani, mert hiszen így is csak 50 fillért nyernék havonként s biztos vagyok benne, hogy senki sem fog azért feleslegesen villamosra szállni, mert neki bérlete van.

Több városi tisztviselő nevében.

Három nyári cikk olcsó árban, az Esterházy húslérakában
Ferenc József ut 30.

1 kg r:
Málnaszörp
P 1'85

1 kg-os doboz
California szardínia
P 1'10

Esterházy emmentáli sajt
1 kg vételnél, 1 kg r:
P 3'60

Konyári Sóstófürdő

fürdővel
napi teljes ellátás 4-5 pengő
GYÓGY- ÉS STRANDFÜRDŐ.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG
a városháza alatt.

A városháza 5. sz. jelenleg Mayer Antal János által bírt üzlethelyiség azonnal kiadó.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában városháza I. emelet 35. sz. helyiségében lehet értekezni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi június hó 1-ével vonalunk belforgalmában az összes viszonylatokban, a vegyesvonatok II. és III. kocsiosztályában való érvényességgel, továbbá a sinautóvonatokra való érvényességgel. 30-33 százalékos mérséklésű menettérítési jegyeket léptetünk életbe. E mérsékelt árú menettérítési jegyek a megváltás napján és az azt követő napon érvényesek.

A Debrecen-Nyírbátori HÉV
üzletigazgatósága.

HIRDETMÉNY.

A Hortobágyon a részes szénakaszálás kezdetét vette. Felhívom mindazokat, akik a Hortobágyon részes szénakaszálást óhajtának végezni, haladéktalanul jelentkezzenek a mátai biztonnál, aki a kaszálendő területet ki fogja jelölni a közelebbi részletekről információt ad.

Gazdasági tanácsnok.

KIADÓ

modern 3 szobás városi lakások.

A Szent Anna u. 10-12. sz. városi bérházban a jelenleg dr. Siegmund Ervin bérletében álló I. emelet 3. sz., továbbá a Kun József bérletében álló III.

emelet 1. sz. háromszobás modern lakások f. évi augusztus 1-től kiadók.
A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában városháza I. emelet 35. sz. helyiségében lehet értekezni. Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a folyó évi június hó 1-étől érvénybe lépő mérsékelt árú havi bérletjegyek és az azokhoz szükséges arcképes igazolványok kiszolgáltatását igazgatósági épületünkben (Petőfi tér 14. sz. a.) a mai napon megkezdjük.

Az üzletigazgatóság

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlésdíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Már 3 pengőért
vehet szép kalapot Evánál (Csapó 41.) Alakítás 2 pengőért.
1384-VI-4-ig.

Alkalmazást keres
érfi

Banktisztizti,
pénzbeszedői, raktárnoki állást keres 1000 P kaucióval fiatal ember. Levelét „27 éves” jellegére a kiadóba kérek.
941

Alkalmazást nyer
férfi

Kertészt
vidékre keresek, nőtlen benkosztost, aki a konyhakertészetet kívül a szőlő és gyümölcsfa kezelését is érti. Cím a kiadóban.
498

Szépesség
elsőrendű munkaerő — felvétetik Grünvaldnál.
932

Cipőfelsőréssz-
készítéshez gazdaságos felvétetnek Simonffy-utca 2-b. Krausz. 929

Közszükségleti
cikkek részlet eladásával szépen kereshetnek urak, hölgyek. — Merkur iroda, Piac 41. udvarban.
928

Kifutó fiu
felvétetik Horog cipész-nél. Vár utca 2. 926

Cipészegedeket
felvesz akár zicre. — Grósz Lőrinc, Sas u. 1. 943

Alkalmazást nyer
nő

Tanulóleány
férfifelhéremű varrodába azonnal felvétetik. Aszmann, Piac 27. 939

Önállóan
dolgozó segédleány felvétetik. Bartháné nődivatterme, Csillag u. 58. sz. 937

Kifutóleányt
felvesz azonnal Del-Ka. 955

Kiadó
egy háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel, Kossuth utca 48. A-w.

Alkalmazást keres
nő

Jómegjelenésű
4 polgárit végzett varrni tudó fiatal jobb nő üzleti kiszolgálásra — vagy gyermek mellé ajánlkozik. — Derecske 166. Gombosnánál. 922

Vegyes

Elfogadok
nyaralókat havi 70 P. Naponta négyszeri étkezés. Árnyas nagy kert, kényelem. Mihályiné, Tiszanyagyalu, Szabolcs megye. 874

Hangszer

Pianino
világmarkás Stingl olcsón eladó. Csapó u. 12. 954

Ajánlat

Tenniszre, sportra, utacára valódi „Heinzelmann” sportingek minden színben, hosszú és rövid ujjakkal nők, férfiak és gyermekek részére a legolcsóbban Havasnál, Bádogos utca 1. sz. kaphatók.
828-V. 28.

Zálogcédulát,
tört- és fogaranyat legmagasabb árban vesz Blattner A., Csapó 63. Kispóstánál. 948

Szépirodalmi
könyvek a legjobb frókól eladók. Széchenyi u. 34. Emeleten. 946

Kereslet

Folytonos
keveset használt közep-nagyságú kályhát keresek. Varga Endre Garay 26. 864

Keresek
13-15 méter hosszú 1-1/2 méter magas, használt vassirkerítést. Cím a kiadóhivatalban.
849

Vizslát
német rövidszőrű, fajtisza barnán frecskelt kölyökkutyát keresek megvételre. „Vizsla” jellegére a kiadóba címetek kérek. 555

Szőnyegszővszékelt
kölszönyegkeresek, melyen 250-350 méretű szőnyeg megvételre kérek. Cím Batthyányi utca 17-19. félémelet 4. 927

Autó, motor, kerékpár

Jókarban
levő használt Ford személyautó jutányosan eladó. Meszena u. 7. 949

Társ

Társat
keresek magános nőt, vagy férfit, aki közreműködne fűszer-, csemegeüzlethez 3-400 pengővel. Cím a kiadóban. 935

Bútor

Vitrin
ebédlőasztal, 6 székkal olcsón eladó. Vigkedvű 5. Iskola. 925

Kiadó lakás
egy szobás

Modern
1 szoba, konyha speíz kiadó. Bercsényi u. 77. sz. 553

1 vagy 2
uccai szoba Piac u. 75. sz. alatt első emeleten kiadó. Lehetőleg iroda vagy orvosi rendelő céljára. 432-yy.-A.

Egy szoba,
konyha, spájz 1-ére kiadó. Szappanos u. 17. 957

Külön
udvarral szoba, konyha spájz 17 pengő kiadó. Német u. 62. 950

Kiadó lakás
két szobás

Kiadó
kétszobás és egyszobás lakás. Szent Anna u. 36. szám. 728

Kossuth u. 39.
alatt kétszobás fürdőszobás utcai balkonos lakás aug. 1-től kiadó. Házmaster. 853

Uccai
két szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. hg. 57. 951

Kétszobás
villa mellékhelyiségekkel kiadó. Hatvanuccai kert, Diófa u. 36. Értekezni: Csokonai 13. 938

Kiadó lakás
három szobás

Kiadó
a vágóhídi villamosmegállótól 3 percre három szobából és mellékhelyiségekkel álló urilakás. Értekezni dr. Fényes ügyvédi irodában, Piac u. 75. 1906-A-yy.

Svetits-
bérpalotában háromszobás lakás minden komforttal kiadó. 686

Háromszobás,
fürdőszobás, komplett, modern lakás augusztusra kiadó. Simonffy u. 40. 890

Kardos utca 3.
számú villában 4 vagy 3 szobás parkettes komfortos lakás augusztus elsejétől, fele kert használatlaltal hosszabb időre is kiadó. 851

Kertrenéző
háromszobás lakás napos terrasszal augusztus 1-re kiadó. Péterfia 15. 923

Kiadó lakás
nagvobb

Kiadó
modern négyosztós urilakás és kétszobás lakás. Simonffy u. 11. 842

Atadó üzlet, vendéglő

Kettő
fodrászüzlet főtéri eladó. Cím a kiadóban. 931

Kiadó
fűszerüzlet berendezéssel és fodrász helyiség Kassai 33. Népfürdő mellett. 940

Ingósvégvétel

Veszek
50 kg-os használt jó mérleget. Hidegkuti, — Kálvintér 5. 919

Gazdasági eszközök

Eladó
1 darab MÁV. 6 HP 10 légkörös locomobil, 1 darab Első Magyar gazdasági 4 HP locomobil. Értekezni Barna utca 3. 322

Eladó
igácsszekek, löszerszám, szecskavágó. Libakert, Viola u. 5. sz. 920

Ingóság eladás

Négyméteres
nyitott stélási, asztalok padok, székek és egyéb ingóságok eladók. Simonffy 37. 885

Fagyaltartály
3-féle eladó. Vörösmartti 24. 934

Jóminőségű
tetőlemez, drugánfák, morzsolt tengeri eladó. Meszena utca 5t. 921

Eladó ház

Eladó
7 lakásos bérház Szent Anna utca 42. 869

Feltűnéseltő
alkalmi vétel, Poroszlay ut 22. számú adomentes villa, ötszobás komfortos lakással, saját strandfürdővel, parcellázható 1500 éngyszögöl telekkel, tizenhölcezer készpénzzel megvehető. 876

Ház,
mely a legforgalmasabb helyen van és mindenkor nagy bérjövödelmet biztosít, betegség miatt eladó. Cí ma kiadóban. 940

Eladó föld

Eladó
a vágóhídi villamosmegállótól 3 percre 5t és fél hold föld urilakással, gazdasági épületekkel, gyümölcsösökkel. Parcelálásra is alkalmas. Értekezni dr. Fényes ügyvédnél, Piac u. 75. 1906-A-yy.

Eladó
5 magyar hold prima szántóföld Ondód Veder-dűlőben. Szent Anna 42. özv. Hadayné. 868

Eladó állatok

Magyar
kendermagos, tiszta — vérben kitenyészített tojók tenyésztőjásai garabonként 20 fillérért szőzon felüli vételnél 16 fillérért kaphatók. Dr. Kupás Sándor, Dobozi városi bérház B. II. em. 9. a. 2h-yy

In'atlanfor almi
irodák

BAKÓCZY LÁSZLÓ
Ingatlanforgalmi irodája, Piac 40.

Bercsényi 27. üzletes
3 lakásos ház. Potomáron 500 P készpénzzel átvehető.

Rakovszky 31. három
lakásos 4000 P-ért sűrűgösen eladó.

Sámsoni sorompónál,
Cserei u. 16. adomentes új épület, kettőrendbeli teljesen elkülönített lakás, 5200 P. 945

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
—
A Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Rt. kiadása.